O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган ◆ № 125 (9.469) 2000 йил 20 октябрь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

ДАВР САДОСИ

«Тошкент оқшоми»

БАРЧА МАНБАЛАРДАН ОЛИНГАН СЎНГГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов **кеча** Оқсаройда Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилотининг (ЕХҲТ) амалдаги раиси, Австрия ташқи ишлар вазири Бенита Ферреро-Валднерни қабул қилди.

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов **кеча** БМТ Бош котибининг ўринбосари, Наркотиклар назорати ва жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича бошқарманинг ижрочи директори Пино Арлаккини қабул қилди.

• Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот хизматида Украина Президенти Леонид Кучма ва Туркия Президенти Аҳмет Неждет Сезернинг мамлакатимизга расмий ташрифлари ва давлатимиз раҳбари Ислом Каримов билан ўтказган музокаралари якунларига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

• Республика Хотин-қизлар қўмитасида Ўзбекистон хотин-қизлар нодавлат, нотижорат ташкилотларининг «Меҳр» бирлашмасининг таъсис йиғилиши бўлиб ўтди.

• Самарқандда Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, ЮНЕСКО ва Аҳолишунослик жамғармаси (ЮНФПА) ҳамкорлигида ташкил этилган «Репродуктив саломатлик дастурларини қўллаб-қувватлаш» мавзуида икки кунлик семинар ниҳоясига етди.

• **Кеча** Ўзбекистонда ўтаётган «Япония маданияти кунлари»нинг узвий давоми сифатида Алишер Навоий номли театр майдонида Япониянинг «Фугаку Тайко» ноғорачилари ҳамда «Аббос» гуруҳлари ҳамкорлигида катта концерт намойиш этилди.

• Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги қошидаги республика ташқи иқтисодий фаолияти ахборот-тижорат маркази «Ўзинкоммарказ»да «Ташқи иқтисодий фаолият асослари» мавзуида ўқув машғулотлари бошланди.

• Тошкент Давлат ҳуқуқшунослик институтида ўзбек тилига давлат тили мақоми берилганига 11 йил тўлиши муносабати билан «Тил — Ватан каби азиз» мавзуда ҳуқуқий-маърифий тадбир бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон Миллий матбуот марказида Оролни қутқариш Халқаро жамғармаси GEF лойиҳаси агентлигининг «Сув ресурсларидан ва атроф муҳитдан оқилона фойдаланиш бўйича Ўзбекистон аҳолиси ўртасида жамоатчилик фикрини шакллантириш стратегияси» китобининг тақдимоти бўлиб ўтди.

• Ўзбекистон Гематология ва қон қўйиш илмий текшириш институтида яна бир йирик бўлим иш бошлади. Учинчи гематология деб номланган мазкур янги бўлим институтнинг ёш клиник бўлинмаси сифатида фаолият кўрсата бошлади.

• «Чўлпон» нашриёти «Ўзбекнаво»: устозлар, юлдузлар, шогирдлар» номли янги китобни нашрдан чиқарди.

• Германия Федератив Республикасининг мамлакатимиздаги элчихонасида «Ўзбекистон — Бавария мулоқоти» деб номланган мусиқий компакт-диск тақдимоти бўлиб ўтди.

ЖАҲОНДА

• **Бугун** ва **эртага** Қозоғистонда ЮНЕСКО шафелигида Туркистон шаҳрининг 1500 йиллик юбилейи тантана қилинади.

• **Индинга** АҚШ Давлат котиби М. Олбрайтнинг Пхеньянга ташрифи бошланади. У ташриф давомида ушбу мамлакат раҳбари Ким Чен Ир билан учрашади.

• **Кеча** Сочида Россия Федерацияси Президенти В. Путин ва Беларусь Президенти А. Лукашенко учрашди. Унда икки мамлакат иқтисодиётига оид ҳамда Россия ва Беларусь иттифоқи бошқарув раҳбарларини ташкил этиш масалалари муҳокама қилинди.

• Туркияда таниқли ислом арбоби Фатҳулла Гюленни мамлакатнинг дунёвий конституциявий тизимини ағдаришга уринганликда айблашга доир суд жараёни бошланди.

• Покистон Россия ва Афғонистон билан чегарадош бўлган Марказий Осиё мамлакатлари ички ишлар вазирлари минтақавий осойишталик ва Афғонистоннинг ҳарбий ўқув марказлари хусусида музокаралар ўтказиш учун ноябрь ойида йиғилиш бошлашни режалаштирмоқда.

• **Бугун** Қоҳирада араб давлатлари ташқи ишлар вазирларининг учрашуви бўлиб ўтмоқда. **Индинга** дам олиш куни бу ерга ҳукумат раҳбарлари тўпланишади. Ушбу анжуман муҳокамасига киритилган асосий мавзуларидан бири Исроил муносабатларига бағишланган.

• Россия Давлат стандарти муассасасининг маълум қилишича, 28 октябрдан 29 октябрга ўтар кечаси мамлакатда қишки вақтга ўтилади. Шу боис Россия ҳудудида 29 октябрь куни маҳаллий вақт билан соат 3 да соат миллари бир соат орқага сурилади.

• Ҳиндистоннинг Андра Прадеш штати ҳукумати яшаш жойлари циклон йўналишда бўлган аҳолини ўз уйларидан кўчирди. Чунки Бенгал кўрфази бўйлаб ҳаракатланиб келаётган циклон яқин кунларда бу ерга етиб келиши кутилмоқда. Тахминларга кўра 150 минг киши бошқа хавфсиз жойларга кўчирилган.

• Ингушетияда биринчи ва иккинчи чечен урушининг фаол иштирокчиси, 36 ёшли Ҳусан Алиев қўлга олинди. Ундан пулемёт ва иккита ракета чиқди.

• Познань шаҳри Миллий музейидан Моненинг Польшада ягона ҳисобланган «Пурвилдаги пляж» асари ўғирланди.

ТОШКЕНТ АНЖУМАНИ — МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ХАВФСИЗЛИК ВА БАРҚАРОРЛИК САРИ МУҲИМ ҚАДАМ

Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорлик бугунги кунда нафақат минтақа, балки бутун дунё учун ўта муҳим ва долзарб масалалардан бирига айланиб қолди. Зеро, осойишталик фақат мазкур ҳудуд эмас, Европа, қолаверса, Америка қитъасида террорчилик ва наркобизнеснинг тарқалишига тўсиқ бўлувчи омиллардан бири ҳисобланади. Шу маънода «Марказий Осиёда хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш: наркотик моддалар, уюшган жиноятчилик ва террорчиликка қарши курашда умумий ёндашув» мавзуида Тошкентда иш бошлаган халқаро анжуманнинг аҳамияти каттадир. Ушбу тадбир БМТнинг Наркотик моддалар назорати ва жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича бошқармаси ҳамда Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти (ЕХҲТ) ташаббуси билан ташкил этилди. Унда етмишдан ортиқ мамлакат ва қирқдан ортиқ халқаро ташкилот вакиллари иштирок этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комилов мазкур халқаро анжуманнинг раиси этиб сайланди.

Марказий Осиёда вазият беқарорлашса, бу уюшган жиноятчиликнинг ўсиши, гиёванд моддалар савдосининг гуркираши ва террор хавфининг кучайишини келтириб чиқариши ҳеч кимга сир эмас. Бу иллатлар ҳеч қачон ҳозиргидек кенг кўламда тарқалмаган эди. Айниқса, минтақага бевосита қўшни бўлган Афғонистондаги неча йиллардан буён давом этиб келаётган можаро Марказий Осиёда мазкур муаммоларнинг янада куч олишига, таҳдиднинг зўрайишига олиб келаётир. Афғонистон диний экстремизм, террор ва наркобизнеснинг дунё бўйлаб тарқалиши учун асосий база вазифасини ўтамоқда. Шу сабабли, анжуман иштирокчилари минтақада хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш учун, аввало, афғон муаммосини ҳал қилиш зарурлигини таъкидладилар.

Марказий Осиё давлатлари минтақадаги вазиятдан ташвиш билдириб, жаҳон ҳамжамияти диққатини бу масалага жалб этаётгани тушунарли ҳол. Зеро, мазкур мамлакатларнинг мустақил тараққиёт йўлидан дадил одимлаши, иқтисодий ва сиёсий юксалиши учун бу ҳудудда мустаҳкам тинчлик ўрнатилиши зарур. Айни пайтда мавжуд муаммоларни ечишда Марказий Осиё мамлакатлари барча тегишли халқаро ташкилотлар билан алоқаларни кучайтиришга ҳаракат қилмоқда. Айниқса, бу борада ЕХҲТ билан ҳамкорликка катта эътибор берилаяпти.

БМТ ва ЕХҲТ ҳамкорликда ташкил этган мазкур тадбирнинг Ўзбекистонда ўтказилишида бир таъкидни кўриш қийин эмас. Тошкент анжумани мамлакатимизнинг Президент Ислом Каримов раҳбарлигида минтақада террорчилик, наркобизнес ва диний экстремизмнинг тарқалишига қарши олиб бораётган кескин ва кенг кўламдаги изчил кураши халқаро майдонда эътироф топаётганидан далолатдир.

Ҳақиқатан ҳам, Ўзбекистон Марказий Осиёда барқарорликни сақлашда ўзига хос таянч база вазифасини ўтаётир. Ўзбекистон ҳукумати, шахсан Президент Ислом Каримовнинг бу борадаги саъй-ҳаракатлари кенг тан олинмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ташаббуси билан ташкил этилган «6+2» гуруҳининг фаолияти, Ислом Каримовнинг бу муаммони юксак минбарлардан туриб жаҳон ҳамжамияти муҳокамасига қўяётгани, Афғонистондаги вазиятни барқарорлаштириш учун ўзининг янгидан-янги таклифларини илгари сураётгани ва бу борадаги бошқа таклифларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётганини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз.

Бугунги кунда террор, диний экстремизм ва наркобизнесни бир-биридан айрича тасаввур этиш қийин. Улар бир-бирини тўлдирувчи хавфга айланиб улгурди. Хусусан, айни пайтда наркобизнес Афғонистонда ин қурган диний экстремист ва террорчилар фаолиятининг ажралмас қисмига айланган. Бу ерда йилига минглаб тонна гиёванд модда етиштирилади. Жиноий гуруҳлар ундан йилига миллиардлаб доллар фойда кўради. Ўз навбатида, бу маблағ қурол-яроғ сотиб олишга ва нафақат минтақада, балки Афғонистондан анча узоқдаги давлатларда ҳам террорчилик ҳаракатларини молиявий таъминлашга йўналтирилади.

Марказий Осиёда барқарорликни бузишга уринишлар, жумладан, Ўзбекистон ва Қирғизистонга қуролли жиноий гуруҳларнинг ҳужумлари минтақага таҳдиднинг кучайганлигидан далолат беради. Ҳокимиятни куч билан ағдаришни кўзда тутадиган бундай ҳаракатларда Афғонистондаги беқарорликнинг ўрни катта экани сир эмас.

Тошкент анжуманининг улкан аҳамиятга эга эканини унда БМТ Бош котибининг ўринбосари, Наркотик моддалар назорати ва жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича бошқарма ижрочи директори Пино Арлакки, ЕХҲТнинг амалдаги раиси, Австрия ташқи ишлар вазири Бенита Ферреро-Валднер, турли мамлакатларнинг юқори мартабали вакиллари иштирок этаётганидан ҳам билса бўлади. Анжуманда қатнашаётган давлатлар ва ташкилотлар, хусусан БМТ ва ЕХҲТ вакиллари минтақа мамлакатлари, жумладан, Ўзбекистоннинг юқорида номлари санаб ўтилган иллатларга қарши кескин ва қатъий қадамларини маъқуллади. Улар бу йўлда ҳар қандай ҳамкорликка тайёр эканлигини таъкидлади.

Анжуманда эътироф этилганидек, Марказий Осиё мамлакатлари гиёванд моддаларнинг ўз ҳудудидан олиб ўтилишига кучли тўсиқ қўя олди. Сўнгги бир неча йил ичида минтақа давлатларининг ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари ва чегарачиларининг саъй-ҳаракати билан нархи миллиардлаб АҚШ долларига тенг келувчи катта миқдордаги гиёванд моддалар тутиб қолинди ва йўқ қилинди. Чегараларимизнинг мустаҳкамланиб бораётгани бу йўналишда наркотиклар савдоси ва транзитининг авж олишига чек қўймоқда.

Мана шу ишлар самараси ўлароқ, бу йил Афғонистонда героиннинг баҳоси эллик фоиз арзонлашиб кетди. Бу эса гиёванд модда етиштирувчиларнинг манфаатдорлигини камайтиришда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бундан ташқари, Марказий Осиё давлатлари ҳамкорлигининг мустаҳкамланиб бораётгани Афғонистондаги наркотик модда етиштирувчиларни ташқи дунёдан маълум даражада узиб қўйдики, бу унсурларнинг ҳаракатлари анча чекланиб қолди.

Бугунга келиб, Марказий Осиё орқали наркотик ташиладиган асосий йўналишлар аниқланди. Улар етиштириладиган майдонларнинг жойлашуви ва ҳомийлар тўғрисида кўплаб маълумотлар тўпланди. Бу эса, анжуманда таъкидланганидек, мавжуд муаммоларни биргаликда ҳал қилиш учун қатъий қадамлар қўйишга имкон яратади.

Тошкент анжумани иштирокчилари минтақада хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлашда БМТ, ЕХҲТ, Марказий Осиё мамлакатлари ва донор давлатлар ҳамкорлигини мувофиқлаштириш, таҳдиднинг олдини олиш учун ягона маслаҳатлашув механизмини ишлаб чиқиш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Гарчи анжуман Марказий Осиёда, яъни бир минтақада хавфсизлик ва барқарорлик масаласига бағишланган бўлса-да, унинг дунёвий аҳамияти каттадир. Зеро, айни шу минтақадаги осойишталик ер шарининг катта қисмида уюшган жиноятчилик, террор ва наркобизнеснинг кенг тарқалишига ғов бўлади. БМТнинг Наркотик моддалар назорати ва жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича бошқармаси минтақавий ваколатхонасида бўлиб ўтган матбуот анжуманида Бенита Ферреро-Валднер хоним таъкидлаганидек, эндиги вазифа Марказий Осиёга таҳдиднинг қанчалик хавфли эканини жаҳон жамоатчилигига тушунтириш ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлашдан иборат. Анжуман давом этмоқда.

Анвар КАРИМОВ,
ЎзА мухбири.

«Давлат тили ҳақида»ги Қонуннинг ўн бир йиллигига

ОНА ТИЛИМ — ЭРКИМ, ҒУРУРИМ, ДИЛИМ

КЕЧА **Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институтида Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, Ўзбекистон бадиий академияси, «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент Давлат консерваторияси, Тошкент Давлат маданият институти, Миллий рассомлик ва дизайн институти, Республика миллий рақс ва хореография олий мактаби ижодий ҳамкорликда «Она тилим — эрким, ғурурим, дилим» мавзуида тантанали театрлаштирилган байрам кечаси ўтказилди.**

Унда ўтган ўн бир йил ичида тилимизга бўлган ҳурмат ва эҳтиром янада ошгани, қабул қилинган «Давлат тили ҳақида»ги Қонун ҳамда уни амалга оширишда давлат дастури натижаси боис она тилимизнинг қадр-қиммати беқиёс даражада ортгани таъкидланди.

Институт фойесида талабалар томонидан ташкил қилинган тасвирий санъат асарлари, халқ амалий санъати буюмлари намуналари ва миллий либослар кўргазмаси намойиш этилди. Кечада талабалар томонидан ижро этилган миллий мумтоз куй-қўшиқлар, жозибали рақслар йиғилганлар қалбини хушнуд этди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Аҳмаджон Мелибоев сўзга чиқди.

Дилором ИКРОМОВА.

ЎЗБЕКИСТОН — АЗИЗ ВАТАНИМ

Халқимизда «Тилга эътибор — элга эътибор» деган нақл бор. Бу бежиз эмас. Ўзбек тилига Давлат тили мақоми берилганига ҳам ўн бир йил тўлмоқда. Шу муносабат билан жойларда тил байрамлари, турли анжуман ва тадбирлар ўтказилмоқда.

Шунингдек, ёшларнинг «Камолот» жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси билан ҳамкорликда шаҳримиздаги умумий ўрта таълим мактабларининг юқори синф русийзабон ўқувчилари ўртасида «Ўзбекистон — азиз Ватаним» мавзуида ижодий иншолар танлови ўтказилди. Бундан мақсад, бошқа миллат ўқувчиларининг ўзбек тилига бўлган ҳурматини, қизиқишини янада оширишдан иборат эди.

Танлов ғолиблари ҳомийлар томонидан таъсис этилган эсдалик совғалари билан мукофотландилар.

• **«Давлат тили ҳақида»ги Қонуннинг 11 йиллигига бағишланган бошқа мақолаларни газетанинг 2-саҳифасида ўқийсиз.**

Танловлар

«МАФТУНА» БОСҚИЧЛАРИ БОШЛАНМОҚДА

БУГУН **республика Моделлар уйида ўтказиш ташаббускори пойтахт ҳокимлиги бўлган «Мафтуна» гўзаллар умумшаҳар танловининг дастлабки босқичи бошланади.**

Куни кеча Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Р.Х.Розмуҳамедов раислигида ушбу танловни ўтказиш бўйича ишчи гуруҳининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда бир қатор ташкилий масалалар ҳал қилинди ва ушбу тадбирнинг сценарийси тасдиқланди.

Маълумки, биринчи босқичда ҳар бир тумандан ўн нафардан танлаб олинган қизлар, жами юз нафардан зиёд қиз иштирок этади. Улар танловга ташкилий қўмита томонидан улар ҳақидаги маълумотлар ўрганиб чиқилганидан сўнг қўйилдилар. Олти кун мобайнида, яъни 20 октябрдан 25 октябрга қадар республика Моделлар уйи 16 ёшдан 24 ёшгача бўлган энг гўзал ва энг мафтункор қизларни меҳмон сифатида қабул қилади. Бироқ, танлов ҳайъати зиммасига фақатгина юқорида санаб ўтилган жиҳатлар бўйичагина у ёки бу қатнашчи фойдасига хулоса чиқариш ҳуқуқи берилмаган. Балки бундан ташқари жорий йилнинг 25 декабрида пойтахтимиздаги «Шератон» меҳмонхонасида гўзалларнинг «Мафтуна» танловининг финал қисмига ўтиш учун қизлар жамиятда ўзларини қандай тутиш қобилиятларини, сўзамоллигини, тилларни билишини намойиш этишлари, ўзларининг ақлий салоҳиятлари ва бошқа жиҳатларини кўрсатишлари керак. Ана шундан келиб чиқиб, танловнинг уч қисмдан иборат «Танишув», «Камолот» ва «Мафтуна» деб аталувчи дастури тузилган. Дастлаб танлов қатнашчилари саҳнада ўзларини қандай тутиш қобилиятларини, томошабинларда ёқимли таассурот қолдириш маҳоратларини кўрсатишлари керак. Бу ерда улар ўзларининг либос танлаш маҳоратларини баҳодан ўтказишлари ва адабиёт, тарих ҳамда республикамиз билан боғлиқ кўплаб бошқа масалаларга бағишланган кичик викторинада ўзларининг қобилиятларини намойиш этмоқлари даркор.

Ўз мухбиримиз.

Обуна — 2001

«ОҚШОМ» — СИЗНИНГ ДОИМИЙ ҲАМРОҲИНГИЗ

Куни кеча «Тошкент оқшоми» таҳририятига бир отахон қўнғироқ қилиб, бир неча йиллардан бери ўзи севиб ўқийдиган «Оқшом» газетасига 2001 йил учун обуна бошланганлигидан воқиф бўлганлигини айтди ва таҳририятнинг келгуси йил режалари билан қизиқди...

Ана шу муштарийимизнинг қўнғироғи сабаб бўлиб бугун биз «Тошкент оқшоми» газетхонларига келгуси йилда ҳам «Оқшом» уларнинг энг яқин ҳамроҳи, ҳамфикр ва маслаҳатгўйи бўлиб қолишини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Ўзининг 34 йиллик фаолияти мобайнида «Оқшом» газеталари ўз ўқувчиларига маъқул ва манзур бўладиган, улар қалбига яқин бўлган мавзуларни ёритишга алоҳида аҳамият бериб келаётир. Шу боисдан ҳам унинг ўқувчилари орасида етти ёшдан етмиш ёшгача бўлган ихлосмандлари бор. Юқорида биз таъкидлаб ўтган ва таҳририятга қўнғироқ қилган отахон ана шундай муштарийларимиздан биридир.

Албатта, қайси бир нашрга обуна бўлиш ҳар кимнинг ўз ихтиёридаги вазифадир. Лекин мустақил давлатимизнинг гўзал пойтахтида чоп этилаётган «Оқшом» газеталарининг бошқа нашрлар ўртасида ўз нуфузи ва уни севиб ўқийдиган минг-минглаб муштарийлари бор. Демак, ана шу муштарийлар ишончини оқлаш таҳририятда меҳнат қилаётган ҳар бир ходим учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Юқорида айтиб ўтилган вазифалар масъулиятини чуқур ҳис қилган таҳририят жамоаси газеталарга айни обуна кетаётган шу кунларда келаси йилда ҳам «Оқшом» саҳифаларига ҳали теша тегмаган мавзуларни олиб чиқиш, унинг саҳифаларини янги мазмун ва янги рукнлар билан бойитиш режасидадир. Ўзининг яхши анъаналарига содиқ қолган оқшомчилар «Давр садоси» рукни остида мамлакатимизда ва жаҳонда рўй бераётган энг сўнгги янгиликларни биринчи бўлиб етказиш, Шарқ дурдоналаридан шу мавзудаги мақолаларни севиб ўқийдиган мухлисларни баҳраманд этиш, адабиёт, санъат ва фанимизнинг атоқли намояндалари билан улар учун махсус учрашувлар ташкил этиш, халқ хўжалигининг турли соҳаларида эришилаётган ютуқлардан уларни воқиф этиш, азиз оналаримиз, қадрли опа-сингилларимиз кўнглига ёқадиган мавзудаги одоб, шарм-ҳаё, фарзандлар тарбиясига оид мавзудаги мақолаларни газета саҳифаларига олиб чиқиш, хуллас, бир сўз билан айтганда барча муштарийларимизга манзур ва маъқул бўладиган мақолаларни мунтазам равишда чоп этишни режалаштирганлар. Газета саҳифаларини безайдиган янги рукнларимиз ва мавзуларимиз бир талай. «Ҳамир учидан патир» деганларидек, куни кеча биз «Оқшом» саҳифаларида «Бу ҳаёт бўстонида...», «Суратга тушган лаҳзалар» деган янги рукнлар остидаги мақола ва сурат ҳамда шеърларни чоп этдик. Шу йўсиндаги изланишларимиз яна давом этаверади.

Маълумки, шаҳримизда бўлаётган спорт мусобақаларига қизиқадиганлар талайгина. Шу боисдан спорт мавзуидаги мақолаларга кенг ўрин ажратилади. Суд, милиция, прокуратура ходимлари фаолиятига бағишланган материаллар ҳам газетада мунтазам ёритиб борилади. Турфа олам ажойиботлари, наботот ва ҳайвонот дунёси янгиликлари газета саҳифасидан муносиб ўрин эгаллайди. Шеърият шинавандалари, кулгу ишқибозлари «Оқшом» саҳифасини варақлаб ўзлари ҳузур қилиб ўқийдиган шеърларни, ажойиб кулгу усталари билан бўладиган қизиқарли суҳбатларни ўқиш имкониятига эга бўлишади.

Юқоридаги айтилган гаплардан шу нарса аён бўлмоқдаки, «Тошкент оқшоми» 2001 йилда ҳам чин маънода ўз муштарийсининг дилкаш суҳбатдошига, яқин ҳамдамига, ҳамфикр ва маслаҳатгўйига айланади. Демак, шундай экан, азиз ва қадрли «Оқшом» муштарийлари ўзингиз севган ушбу нашрга обуна бўлсангиз жуда тўғри нашрни танлаганингизни ва ана шундай қилиб асло янглишмаганлигингизни йил бўйи ҳис қилиб борасиз. Бир гап эсимиздан чиқай дебди. Мана бир неча йилдирки ўзингиз севган «Оқшом» ҳафталик «Ойнаи жаҳон» дастурларини тўлалигича ёритиб келмоқда. Келгуси йилда ҳам ана шундай бўлиб қолади.

Келинг дўстлар, вақтни ғанимат билиб ўзингиз севган «Тошкент оқшоми» газетасига обуна бўлишга шошилинг. Вақт эса кутиб турмайди, у ғанимат. Шу ғанимат дақиқаларнинг қадрига етиб шаҳримизнинг истаган алоқа бўлимига бориб обунани расмийлаштирсангиз олам гулистон. Чунки «Оқшом» келгуси йилда ҳам чакана савдога жуда кам миқдорда чиқади. Унга обуна бўлиб қўйсангиз газета уйингизга ўзи кириб бораверади. Гапимизни мухтасар этар эканмиз, «Тошкент оқшоми» газетасининг якка тарздаги обуначилар учун нашр кўрсаткичи 209, идоравий обуначилар учун нашр кўрсаткичи 563 эканлигини эслатиб қўймоқчимиз.

«Давлат тили ҳақида»ги Қонуннинг 11 йиллигига

ТИЛГА ЭЪТИБОР – ЭЛГА ЭЪТИБОР

Ўзбекистон Республикасининг бундан роппа-роса 11 йил муқаддам қабул қилган «Давлат тили ҳақида»ги Қонуни одил ва демократик жамият қураётган мамлакатнинг энг муҳим давлат ҳужжатларидан бири ҳисобланади.

МИЛЛАТ ҚАЛБИ

Қонунимиз бошқа элат ва қабилаларнинг урф-одатлари, маънавияти ва қадриятини тўлақонли сақлаши билан бошқа мамлакатларнинг шу каби қонунларидан ажралиб туради. Иш юритишда, ўқишда, анжуманларни олиб боришда она тилимиз аллақачон «Давлат тили ҳақида»ги Қонун туфайли асосий ва бирламчи тил бўлиб қолди. Айнан тил ҳақидаги Қонун шиддат билан деярли барча корхона ва ташкилотларга, қолаверса хонадонларга кириб борди, унинг нуфузи ўсди, ўзбек тилига бўлган ҳурмат янада ортди. Бундан 11 йил олдинги ҳолат билан ҳозирги ҳолатни таққослайдиган бўлсак, ер билан осмончалик фарқ борлигини ҳис қилиш қийин эмас. Собиқ совет тузуми пайтида давлат тилида битилган расмий ҳужжатларни, идоралараро ўзаро ёзишмаларни кўриш амри маҳол эди. Ҳозир аҳвол тубдан ўзгарган. Деярли барча ҳужжатлар ва идораларнинг ўзаро ёзишмалари давлат тилида олиб борилмокда. Ўз она тилимиз эркин фикрлаш, ижод қилиш, ҳужжатлар битиш ва йиғилишлар ўтказмокдамиз. Ўрни келганда шуни ҳам алоҳида қайд қилиб ўтиш жоизки, «Давлат тили ҳақида»ги Қонун, аввало давлатимиз мустақиллигининг улуғ неъматларидан биридир. Мустақиллигимизнинг биринчи кунлариданоқ она тилимиз миллий маданиятимиз ва маънавиятимиз мезонини белгилаб келмокда. Давлат тили ҳақидаги Қонуннинг яна бир фазилатларидан бири шуки, у жуда кенг қамровга эга бўлиб, фақат она тилида иш олиб бориш ва ўқишнигина ифодалабгина қолмайди. Унинг замирида умуминсоний хусусиятлар ботиний бўлиб, бошқа тилларни ҳурмат қилишга, керак бўлса уларни ўрганишга чорлайди.

Тошкент шаҳрида «Давлат тили ҳақида»ги Қонуннинг амалга жорий этилишига биринчи кунлардан бери алоҳида эътибор қилиниб келинмокда. Шу кунларда шаҳар ва туман ҳокимликларида қабул қилинаётган барча қарорлар, фармойишлар ва бошқа меъёрий ҳужжатлар фақат давлат тилида бўлишлиги тўлиқ таъминланган. Бу тартиб шаҳар ҳокимлиги тасарруфидаги барча корхона ва ташкилотларга ҳам татбиқ қилинган. Жойларда қонун ижросини таъминлаш ва уни назорат қилиш юзасидан шаҳар ва туман давлат тили комиссиялари, йирик ташкилотларда Ишчи гуруҳлари тузилган. Бевосита уларнинг назорати остида Қонун ва уни амалга ошириш Давлат дастури талабларига асосан босқичма-босқич кундалик ҳаётимизга жорий этиб келинмокда. Ушбу дастурга мувофиқ корхона ва ташкилотларда хизмат қилаётган бошқа миллат вакилларини, жумладан русийзабон фуқароларни бепул давлат тилига ўқитиш, русийзабон фуқаролардан шикоят ва аризаларни рус тилида қабул қилиб, рус тилида жавоб бериш кўзда тутилганлиги ҳар қандай норозиликларга чек қўйди. Айни пайтда жуда кўплаб корхона ва ташкилотларнинг ходимлари давлат тилини ўрганиш, ёзиш имкониятларига эга бўлди.

Юқорида қайд этилган Давлат дастурига мувофиқ корхона ва ташкилотларда иш юритиш, ўзаро ёзишмаларни, статистика ва молиявий ҳужжатларни давлат тилига ўтказишни 2003 йилгача якунлаш кўзда тутилган. Бу, «Ҳали вақт бор экан, ҳозирча бемалол рус тилида иш олиб борсак бўлаверар экан», дегани эмас. Дастурда ўша йилгача давлат тилига тўлиқ ўтишни якунлаш қайд этилган. Афсуски, давлат тили ҳақида қабул қилинган Қонунимизга ўн бир йил бўлибдики, орамизда эскича ўйлайдиган, давлат тили маънавиятимиз кўзгуси эканлигини чуқур тушуниб етмаган баъзи одамлар ҳам йўқ эмас. Бундай одамлар раҳбарлик қилаётган ташкилотларда иш асосан нодавлат тилида олиб борилмокда. Буни фақат Қонунни менсимаслик деб баҳолаш мумкин. Баъзи қурилиш ташкилотларида, статистика ва ҳисоб-китоб ташкилотларида бундай ҳолатни учратиш мумкин. Қонун ижроси шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармасида ўрганилганда, асосан иш давлат тилида олиб борилаётганлиги кишини қувонтирган бўлса, Соғлиқни сақлаш вазирлигидан тушган раёсат қарорлари, меъёрий ҳужжатлар рус тилида эканлиги кишини ажаблантирди. Қуйи ташкилотларга нодавлат тилида тегишли ҳужжатларни тушираётган юқори ташкилотлар, минг афсуски ҳамон учраб турибди. Ўрмон хўжалиги вазирлиги ҳам қуйига рус тилидаги ҳужжатларни учирма қилиш одатини ҳануз тарк этмаяпти.

«Давлат тили ҳақида»ги Қонун ижросини таъминлаш аввало ўзимизга, жойлардаги корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларига боғлиқ. Агар раҳбар қатъий туриб, Қонун ижросини талаб этмаса, эътиборсизлик ва лоқайдлик қилса, бу ташкилот маънавий тубанликка юз тутаверади. Қонун халқимизнинг асрий орзуси. Унга амал қилиш ҳар биримизнинг муҳим бурчимиз. Қолаверса, ўзбек тилига давлат тили мақомининг берилиши ўзлигимизни англаганимизни, маданий меросларимизга, маънавий қадриятларимизга бўлган юксак ҳурматимизни ифодалайди.

Эргаш ИСМАТУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги «Давлат тили ҳақида»ги Қонунни амалга жорий этиш комиссиясининг масъул котиби.

УЛАРГА ТАСАННО АЙТГИМ КЕЛАДИ

«Тилга эътибор — элга эътибор». Буюк аллома Алишер Навоийнинг ҳикматли сўзлари чуқур маънога эга. Аслида буни нафақат ўзбек халқининг ўз она тилига бўлган ҳурмати, эътибори, ғурури деб билиш керак, балки ҳар бир инсон, қайси юртда яшамасин, у ернинг суви, тузидан баҳраманд бўлмасин, аввало у қадами теккан юртнинг халқига ўз эҳтиромини билдириш учун унинг тилини ҳам ўрганишга ҳаракат қилади, деб тушуниш ҳам мумкин...

Нил Рожжерс ва Джей Макколонлар билан биринчи бора телевидение орқали, кейин эса уларнинг иш жойларида — педиатрия институтининг кўз касалликлари кафедраси қошидаги марказда танишдик. Гарчи уларнинг мурувват йўлида қилаётган ишлари аксариятни қизиқтирса ҳам аммо бизни бу ерга чорлаган нарса тил эди.

— Менга кўз касалликлари марказининг раҳбари бўлишни тавсия қилишганда, айнан чет эллик ҳамкорларимиз билан орамиздаги бир масофа — тилни билмаслик хавотирга солди, — деди институтнинг кўз касалликлари кафедраси мудири, республика болалар офтальмологи Босит Зоҳидов. — Чунки биз Англия, Голландия, америкалик мутахассислар билан бевосита ишлашимиз зарур, аммо бу жараёнда мулоқотда бўлиш учун бир-биримизни тушунишимиз ҳам керак, яъни инглиз тилини ўрганишга тўғри келарди...

Лекин Босит Зоҳидов бундай ташвишлар мутлақо ўринсиз эканлигига тез орада тушуниб, марказга раҳбарлик қилишга розилик берди, чунки...

Нил ва Джей Ўзбекистонга келганларида фақатгина бир сўзни — «салом»ни билишар эди. Шунга қарамасдан улар қисқа вақтда бу ернинг барча шароитларига кўникиб, ҳаттоки бемалол ўзбек тилида сўзлашишни ўрганиб олдилар. Ҳа, кўпчилик бунга ишонмаслиги мумкин, бошида биз ҳам шундай фикрда эдик. Лекин суҳбатимизни Нил ва Джей ўзбек тилида, тўғрироғи, жонли ўзбек тилида бошлаганлари бизни нафақат ишонишга, балки ҳайратга солди, десак муболаға бўлмайди.

— Ҳақиқатан ҳам, ўзга юртнинг кишиси ўзбек тилида сўзлашиши кўпчиликда қизиқиш уйғотиши табиий. Лекин унчалик ажаблантирадиган жойи йўқ буни, — деди суҳбатимиз бошида Джей. (Чет эллик офтальмолог-мутахассисларнинг мулоқот пайтидаги ҳамма сўзларини тўлалигича беришга ҳаракат қилдик). Тўғри, Ўзбекистонга келишимиздан мақсад бу ерлик мутахассислар билан бирга муҳтожларга ёрдам бериш ва бунинг учун махсус аппаратлар ҳамда соҳамиз бўйича орттирган тажрибаларимизни қўллашни кифоя деб билишимиз мумкин эди, яъни беморлар билан мулоқотсиз иш олиб борса ҳам бўларди, демокчиман. Аммо беморнинг дардига малҳам бўлиш, унга шифо бериш учун яна бир муҳимроқ нарса керак — бу икки томонлама — шифокор ва бемор орасида меҳр ва ишончдир. Бунинг учун эса бир-биримизни тушуна билишимиз керак, яъни тилни билишни шароитнинг ўзи тақозо этарди. Бемордан асло буни талаб қилиб бўлмайди, албатта. Бундан хулоса шуки, биз, мутахассислар, тилни ўрганишимиз ва фақат тил орқали беморнинг қалбига йўл топишимиз мумкин. Тўғри, шуни ҳам инобатга олиш керак, беморлар билан ҳар сафар ҳам уларнинг она тилида сўзлашиб алоқа қилишимиз осон эмас, чунки улар орасида нафақат ўспиринлар, балки гўдаклар, чақалоқлар ҳам бор. Бундай ҳолларда бизларга ота-оналар ёрдам беради...

Американлик Джей, англиялик Нил Ўзбекистонга 1998 йилда халқаро «Меҳр» лойиҳаси йўлланмаси билан келишган ва шу кунга қадар юзлаб кўз касаллиги билан оғриган чақалоқдан то 14 ёшгача бўлган болаларга шифо бермокдалар. Улар билан суҳбат чоғида бизни кўп нарса ажаблантирди, айниқса уларнинг янги ўзбекча исмлари: Джейнинг — Жўра, Нилнинг — Нуриддин, ҳамкасблари голландиялик Аврикнинг — Алишер, америкалик Сара ва Роутсларнинг — Сора ва Донохон эканликлари. Улар бу исмларни Эски шаҳарда яшаб турган оилалари, эндиликда улар учун тутинган оила аъзолари қўйганларини ғурур билан айтиб бердилар.

— Жаҳон тиллари университети қошида биз 5-6 ой ичида ўзбек тилини ўрганиш учун таҳсил олдик, шу билан бирга ўзбек оилаларида яшаб, жонли ўзбек тилида гаплашишни тезроқ ўзлаштирдик, чунки тил ўрганишда кўпроқ атроф-муҳитнинг ҳам таъсири бўлиши муҳим, — деди Нил — Нуриддин Раҳимжонов. — Бундан ташқари, ўзбек халқининг анъаналари, урф-одатларини чуқур ўрганиш учун янги орттирган ака-укаларимиз, маҳалладошларимиз билан ҳар хил маросимларда қатнашиб келмокдамиз ва бундай мулоқотлар тил ўрганишимизда асқотмокда. Менга ҳам, Жўрага ҳам наҳорги ош маросими жуда маъқул бўляпти. Бу жуда чиройли одат экан — қариндош-уруғлар, қўни-қўшнилар бир-бирининикига шундай меҳр-оқибат қилиб бориб биргаликда тадбирлар ўтказиши... Умуман, сиз, ўзбекларда, меҳрибонлик, меҳмондўстлик, дўстлашиш қадриятлари улуғланар экан, айниқса болаларнинг ота-оналарига, кексаларга ҳурматда бўлишлари, ўз ўрнида ота-оналарнинг ўғил-қизлари, набираларини боғлаб турувчи чуқур туйғулари ўзига хос эканлигини алоҳида таъкидламокчиман. Бундай инсонийлик фазилатларга, менимча, фақат генетик эга бўлиш мумкин, яъни ўзбекларнинг қонига сингиб кетган хусусиятлар, демокчиман...

Узоқ юртдан кеча келиб, бугун бизнинг тилда шунчалик чиройли сўзлашаётган Нил ва Жўравойларга бу мавзуда ортиқча савол беришга ийманади киши. Шундай бўлса ҳам, улардан тил ўрганиш жараёнида нималар қийин кечганини, ўзбек мақоллари, ибораларига муносабатларини билдиришларини сўрадик.

— Бевосита мулоқот барча қийинчиликларни аста-секин енгар экан, — деди Нил-Нуриддин. — Бошида «қ», «ғ», «ҳ», «ў» ҳарфлари бор сўзларни тўғри ифодалаш бир мунча мушкул бўлди, лекин энди уларнинг маъносини ҳам, ўз жойида қўллашни ҳам билиб олдик. Ибора ёки мақолларга келсак, ҳақиқатан ҳам ҳар бир тилда уларни таржима қилиб тушуниш қийин ҳисобланади. Лекин биз аввал таржима қилмасдан, балки қайси шароитда улар айтилиб ўтилганига аҳамият бериб, ҳар бир сўзнинг мағзини чақишга ҳаракат қилдик. Айрим ўзбек иборалари таржима ёки тўғри маъносида бизнинг инглиз тилида ҳам учраб туради, масалан, «ишлаган — тишлайди», «борган жойнинг тузини оқлаш керак» ва бошқалар. Яна бир нарсани айтиб ўтмокчиман, бошқа ҳудудларга солиштирганда, Тошкентнинг Эски шаҳарлари ҳамда айрим вилоят аҳолиси кўпроқ иборалар билан сўзлашга ишқивоз экан...

— Тил ўрганиш пайтида барибир адабий тилни ҳам албатта билиш керак, — деди суҳбатни давом эттириб Сорахон. — Ўзбек тилида шевалар кўп экан, яъни битта сўз бу ерда Тошкент шевасида, Самарқандда эса ўз шеваси билан айтилар экан. Шундай ҳоллар бўлдики, вилоятлардан келган болалар билан тошкентча гаплашганимизда, улар унчалик бизни тушунмади. Ҳаттоки, масалан, беморимиз кар бўлса ҳам, унинг яшаш жойига қараб тушунадиган ўз шеваси бор. Айтмокчиманки, шеваларни маромига етказиб ўзлаштириш ҳам биздан кўпроқ вақт талаб қилди. Менга эса бундай вазиятларда ҳозирда яшаб турган оилам — ўзбекистонлик иккинчи ота-онам ёрдам беришди. Улардан мен кўп нарсани ўргандим, айниқса пазандаликни. Ўзбек таомларидан хонимни хуш кўраман, миллий либосларга ясанишни ҳам — дўппи, лозим, ковуш кийишни. Маҳалламиздаги дугоналарим билан тўй, чалларга борамиз, келинларнинг ҳайитларига чиқамиз. Сизларнинг бундай урф-одатларингиз менга жуда ёқди.

... Икки-уч йил мобайнида бутунлай ўзбеклашиб кетган бу ажойиб инсонлар билан суҳбатимиз узоқ давом этди. Ҳа, Англия, Америка, голландиялик бу мутахассисларнинг бизнинг юртимизга ташриф буюриб, ўзбек тилида сўзлашишни чин дилдан ўрганганларини уларнинг ўзбек халқига билдирган ҳурмати, меҳр-саховати деб биламиз. Биз эса ўз навбатида ҳозирда диёримизда яшаб, ўзбек тилида маромига етказиб сўзлаётган чет эллик дўстларимизга тасанно айтиб қоламиз.

Ильмира ЗАЙНУТДИНОВА,
Тошкент шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги Матбуот хизмати ходими.

Шаҳримиз тадбиркорларининг изланишлари сабабли улар ишлаб чиқараётган маҳсулот турлари ошиб бормокда. Диққатингизга ҳавола этилаётган ушбу суратлар фикримиз далилидир.

Сергей Любчич олган суратлар.

Қурилиш

ЗАМОНАВИЙ ВА КЎРКАМ

Суратли лавҳа

Пойтахтимизнинг Ҳамза кўчасида бунёд этилаётган замонавий ва кўркам уйлар Соғлом авлод йилида кўплаб хонадон аъзоларини ўз бағрига олади.

Ҳа, бу қурилиш майдонида амалга оширилаётган кундалик ишларнинг шиддати, бунёдкорларнинг ғайрати ана шундан дарак бермокда. Қурувчиларга ҳам бунёд этилаётган ғиштли уйларни ўз муддатида фойдаланишга топшириш масъулияти шижоат бағишламокда. Ушбу кўчада бир-биридан кўркам ҳар бири 12 тадан оилага мўлжалланган 5 та турар жой биноси қад ростламокда. Бу уйлар 6 қаватдан иборат бўлади. «Гобус» фирмасининг буюртмасига кўра қурилаётган 1-а уйда пардозлаш ишлари давом этаётган бўлса, 4-уйнинг эса 3 қавати тикланяпти. Қурилиш-тиклаш ишларини бош пудратчи «Скат-М» фирмаси қурувчилари бунёд этишмокда. Ҳар бири 3-4 хонали бўлган ушбу турар жой биносига 12 та оила кўчиб киради.

— Бунёд этилаётган уйлардаги шарт-шароит ва қулайликлардан бу ерда яшайдиган хонадон эгалари мамнун бўлиши, шубҳасиз, - дейди қурилиш участкаси бошлиғи Александр Чугунов. — Қурувчиларимиз ҳам сифатга ва иш унумига асосий эътиборни қаратишган. Ишончимиз комилки, бу уйларда бахтиёр оилалар яшашади. Шу боис ҳам 3 сменада 75 нафар қурувчи ҳамжиҳатликда меҳнат қиляпмиз.

Чинданам фирманинг 3 та комплекс ва 1 та сувоқчилар бригадалари қурувчилари қуёшли куннинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланишмокда. Айниқса, Нурмат Шамсиев, Роберт Дон, Алексей Титов, Мирвоҳид Усмонов, Баҳодир Болтаев, Қобил Машарипов сингари бунёдкорлар сидқидилдан ишлаяптилар.

Шунингдек, беш қаватли 1,2-уйлар ҳамда «Антек» фирмаси қурувчилари бунёд этаётган 3-уйларда ҳам тиклаш ва пардозлаш ишлари бошлаб юборилган. Йил охиригача уй калитларини хонадон соҳибларига топширишга аҳд қилган қурувчилар зиммаларидаги кунлик топшириқни ортиғи билан адо этишмокда. Янги хонадонлар уй эгаларига бошланажак янги аср учун ажойиб совға бўлади.

Дилноза ҒИЁСОВА.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) ғишт терувчилар бригадаси сардори Қобил Машарипов, участка устаси Мусурмон Пернебеков ва ғишт терувчи Баҳодир Болтаевлар; ўз ишининг устаси — моҳир электрпайвандчи Мирвоҳид Усмонов.

Тоҳир Ниғматуллин олган суратлар.

Назм

Қуролли Кучлар фахрийси, тиббий хизмат подполковниги, ўзининг дилбар қўшиқлари ва бир қанча шеърий тўпламлари ҳамда рисолалари билан «Оқшом» муштарийларига яхши таниш бўлган Искандар Раҳмон яқинда бир туркумдаги янги шеърлар яратди. Бугун эса у ана шу шеърларидан иккитасини азиз ва қадрли оқшомхонларга туҳфа этмокда.

ЎЗБЕКИСТОН ТИЛЛОСИ

(Қасида)

Ўзбекистон оламда юртларнинг энг аълоси,
Осмони кенг, мусаффо, жонфизо сув, ҳавоси,
Дилни ўртар, ёндирар шарқона куй, навоси,
Тилда Тошкент, Хоразм, Самарқанд, Бухороси,
Узоқ-яқин дўстларин жўшиб меҳру ихлоси,
Кун сайин ортар унинг ошуфтаю шайдоси!

Заргар билур зар қадрин, гавҳару инжу қадрин,
Ким билур биз қадарлиғ оқиб ўтар сув қадрин,
Осойишта ҳаёт ва тинчгина уйқу қадрин,
Севги, вафо, садоқат-эзгу ҳис-туйғу қадрин?
Ғофил билмас эл-юрти бошидаги ғам, дардин,
Қилар ани адойи тамом кибру ҳавоси!

Навоийда Зарафшон тиллоларга макондир,
Муронтов, Учқудуғи нақ машҳури жаҳондир,
Зафаробод, Нуробод номи элда достондир,
Бу ерда офтоб-тандир, меҳнат аҳли бир
жондир,
Бир қултум суви азиз, қуму тупроқ—ВАТАНДИР!
Қамаштирар кўзларни тиллосининг жилоси!

Ўзбекистон бойлиги недур ўзи? Тилломи?
Гуллаган шаҳар, қишлоқ, сувдаги нур, жиломи?
Кенг йўллар, буғдой дала, қақраган чўл, саҳроми?

Одамлар юзидаги меҳру вафо, ҳаёми?
Сабр-тоқат, матонат, соф ният, бисмилломи?
Борми бунинг энг холис айтилган бир баҳоси?!

Асли эл-юрт зийнати-зар эмас, кучидадир,
Сафларининг бирлиги, метин зичлигидадир,
Ўзаро аҳиллиги, кун-тун тинчлигидадир,
Не ёғилса бошига эт-тирноқ ичидадир,
Шум рақиблар нияти бўм-бўш, пучлигидадир,
Бундай элни асрагай кўздай шоҳу гадоси!

Ўзбекистон бойлиги — элсевар одамлари,
Аждодларга муносиб эрксевар одамлари,
Ўз аҳдига вафодор, қўли зар одамлари,
Миришкору тадбиркор, ҳам чевар одамлари,
Курашларда чиниққан музаффар одамлари,
Жаҳон узра ярқирар Ўзбекистон туғроси!

Гапни гапир уққанга, жонни жонга суққанга,
Тўғри сўз ёқмас ҳатто, бир қорнига сиққанга,
Унутма, бевафодир мол-дунё, тилло танга,
Қолар меҳр-оқибат, садоқатинг Ватанга,
Яша эл ўйи билан доғ қўндирма чаманга,
Демишлар, эй Искандар, доноларнинг доноси!

МУҲАББАТ

Эй, азал-азалдан дилларга ошно,
Эзгулик элчиси, зиё муҳаббат!
Бизга Одам Ато, Момо Ҳаводан,
Мерос қолган ажиб дунё муҳаббат!

Сен борсан-оламда мурувват бордир,
Сен борсан-одамда саховат бордир.
Сен борсан, яшашнинг гашти бошқача,
Яшариб яшнайди кекса, ёшгача.

На чечак, на гуллар, лола, шалола,..
Овутмас кўнглимни, излайман сени!

На тонгда булбуллар чеккан оҳ, нола,
Босолмас ўрнингни, излайман сени!

Нимасан, айт ўзи асли муҳаббат,
Эй, ёшлик, гўзаллик фасли муҳаббат?!
Юрагим парчаси, армонимисан,
Садоси, нидоси, фармонимисан?
Муҳаббат қаримас дунёда асло,
У сочар элларга, дилларга зиё!
Искандар бор бўлсин меҳру муҳаббат,
Дилларга ёр бўлсин меҳру муҳаббат!

Искандар РАҲМОН,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг аъзоси.

Нишондорларимиз

ЎЗ КАСБИНИНГ ЖОНКУЯРИ

Метро поезди сухандонининг «Мирзо Улуғбек бекати» деган сўзи янграши билан вагондан тушган йўловчилар бир зумда ушбу бекат йўлагини тўлдириб юборишди. Шулар орасида диққатимни оппоқ соқоллари кўксига тушган отахон тортди. Отахонга яқинлашиб, унинг қайси манзилга йўл олганлигини сўрадим. Шунда отахон юзларига нур ёғилиб:

— Ўғлим, Мирзо Улуғбек боғида бўладиган «Барҳаёт сиймолар» деган тадбирга келмоқдаман. Бугун мен яхши кўрадиган ҳофиз Фаттоххон Мамадалиев хотирасига бағишланган кеча ўтказиларкан, — деди.

Кейин денг шу отахонга ҳамроҳ бўлиб камина ҳам пойтахтимиздаги энг сўлим ва гўзал гўшалардан бири бўлган Мирзо Улуғбек номидаги маданият ва истироҳат боғига кириб бордик. Дарҳақиқат, отахон айтганларидек бугун ҳам бу ерда яна бир ибратли тадбирга тараддуд кўрилган экан. «Барҳаёт сиймолар» туркумида ўтказиладиган бу галги бадиий-мусиқий анжуман машҳур хонанда, бастакор, Ўзбекистон халқ ҳофизи, профессор Фаттоҳхон Мамадалиевнинг ёрқин хотирасига бағишланган экан.

Ушбу бадиий-мусиқий анжуман аввалгиларидек жуда ҳам файзли ва мароқли ўтди. Унда халқимизнинг севимли санъаткорлари, адабиётшунос, мусиқашунос олимлар, жамоатчилик вакиллари, устознинг оила аъзолари, дўстлари ҳамда шогирдлари иштирок этиб ушбу кечага файз бағишладилар. Устознинг забардаст шогирдларидан Тожикистон халқ артисти Жўрабек Набиевнинг атайлаб ана шу хотира кечасига келиб ижро этган мумтоз қўшиқлари, хонандаларнинг дилрабо чиқишлари, гўзал раққосаларнинг хиром айлашлари йиғилганларни айниқса хушнуд этди.

Ушбу тадбир ниҳоясида мен ҳали юқорида таъкидлаб ўтганимдек метро бекатида танишган оқсоқолдан ушбу тадбир ҳақидаги мулоҳазаларини сўрадим.

— Ушбу ибратли кечани ташкил этган боғ маъмуриятига, боғнинг ҳар бир хизматчисига, унинг ташкилотчиларига мингдан минг раҳмат , — деди отахон. — Биласизми, ўғлим, мен ҳофиз Фаттоҳхон Мамадалиев ижро этган мумтоз қўшиқларнинг шайдосиман. Бугун ана шу улуғ санъаткорнинг хотира кечасига келиб у ҳақдаги дил сўзларни эшитиб ниҳоят даражада қувондим. Юртимизда инсон хотирасини улуғлаш, тирикларни ҳаётлигида қадрлашга ниҳоятда катта эътибор берилаётганлигидан бошимиз осмонга етмоқда. Йўлбошчимизнинг бу борадаги қилаётган беқиёс ғамхўрликлари ҳар қанча таҳсинга лойиқдир. Бинобарин, ўтганларни хотирлаш, тирикларни ҳаётлигида қадрлаш сингари ажойиб удумларимиз тикланганига минг бора шукроналар айтамиз. Шундай савобли ишга бош қўшган боғ мутасаддиларига ташаккурлар бўлсин...

Отахоннинг юқоридаги дил сўзларини тинглар эканмиз, унинг бу сўзлари замирида ниҳоят даражада катта маъно ва мазмун ётганлигига амин бўлдик. Чиндан ҳам улар айтганларидек, ушбу сўлим гўшада уюштириладиган ҳар қандай тадбир ўз томошабини, ўз мухлиси қалбидан чуқур жой олади. Бунинг боиси бор, албатта. Чунки ўтказиладиган ҳар қандай тадбирга пухта ва ҳар томонлама тайёргарлик кўрилади. Бундай тадбирларнинг ўтказилишига эса маданият ва истироҳат боғининг раҳбари, ўз касбининг чинакам фидойиси ва жонкуяри Баҳодир Султонов бош-қош бўлади.

— Куни кеча ушбу боғда ўтказилган яна бир ажойиб тадбирнинг гувоҳи бўлдик, — дейди Тошкентдаги 106-мактабнинг олий тоифали ўқитувчиси Убайдулла Абдуллаев. — Салкам минг томошабин иштирокида бу ерда Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва Ўзтелерадиокомпания саъй-ҳаракати билан «Аския кечаси» ташкил этилди. Ўзингиз биласизки халқимиз азалдан ҳазил-мутойибага жуда ҳам чанқоқ. Ушбу боққа кўплаб аския усталари, эл севган қизиқчилар, дорбоз ва хонандалар келишди. Ҳатто бу тадбирга Марғилон, Қўқон ва Андижондан ҳам таниқли аския усталари Мамасиддиқ Ширяев, Жўрахон Пўлатов, Йўлдошхон Носиров, Ҳотам Ҳакимжонов, Неъматжон Тошматов, Ҳасанбой Султоновлар ҳам келишди. Улар ижросидаги аския пайровлари шинавандаларга жуда ҳам манзур бўлди. Ушбу тадбирнинг мароқли ва кўнгилли ўтишида ушбу боғ директори, тиниб-тинчимас Баҳодир Султоновнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак.

Ҳа, юқорида биз бир отахон билан, бир ўқитувчининг ушбу сўлим гўшада ўтказилган иккита тадбирга бўлган муносабатини изҳор қилдик. Дарҳақиқат, бу ерга ташриф буюрган ким билан суҳбатлашманг улар маданият ва истироҳат боғида уюштирилаётган ҳар бир тадбир одамлар қалбига олам-олам қувонч бағишлаётганлигини оғизларидан бол томиб гапиришади.

Шукроналар бўлсинки, мустақиллик шарофати билан юртимизнинг ўз байрамлари, ўзбекона сайил-томошалари халқимиз орасида кенг ёйилмоқда. Ана шуларни ҳисобга олиб, Мирзо Улуғбек номидаги маданият ва истироҳат боғи жамоаси турли мавзуларда ўтказиладиган тадбирлар режасини тузиб олиб, кейин боққа башриф буюрувчи ҳар бир дам олувчининг кўнглини хушнуд қилиш ва мароқли дам олишини уюштиришга, турли шакл ва мазмундаги тадбирларни, қизиқарли байрам ва кечаларни, учрашув ҳамда энг яхши бадиий жамоаларнинг чиқишларини мунтазам ташкил қилишга муҳим аҳамият қаратмоқда.

Умумий майдони 22 гектардан зиёдни ташкил этадиган боғда ўн иккита ўйин қурилмалари мавжуд. Шунингдек, биллиардхона, шахмат ўйнайдиган, қайиқда сайил қиладиган жойлар, рақс майдончаси, ёзги ўйин-кулгу майдончаси, теннис, волейбол ва баскетбол ўйнаш учун майдончалар, шунингдек ёпиқ теннис майдони одамлар хизматида.

Оммавий байрамлар ва сайиллар, маъруза ва суҳбатлар, мавзули кечалар ва учрашувлар, театрлаштирилган томошалар, ҳаваскорлик жамоаларининг концертлари, болалар байрамлари, қўғирчоқ театри томошалари, адабий-мусиқий кечалар, оммавий қизиқарли ўйинлар, спорт байрамлари, кўргазмалар, дўстлик кечалари сингари бири биридан ранг-баранг тадбирларни бу ерга шаҳримизнинг турли гўшаларидан келадиган ҳамшаҳарларимиз ва пойтахтимиз меҳмонлари мароқ ва завқ билан томоша қилишади. Бу тадбирларнинг одамлар қалбига манзур бўлишида боғ жамоасининг, бу жамоага раҳбарлик қилаётган Баҳодир Султоновнинг ҳам салмоқли улуши бор.

Қарийб йигирма йилдан бери ана шу гўзал гўша жамоасига раҳбарлик қилиб келаётган Баҳодир Султонов ўз фаолияти давомида аҳил ва ишчан одамларни атрофига тўплади. Ишга бўлган ғайрати ва талабчанлиги, ташкилотчилиги ва меҳнатга ижодий ёндошиши туфайли истироҳат боғи беқиёс чирой очди, эл оғзига тушди, пойтахтимиз ва республикамиз миқёсида катта тадбирлар ўтказиладиган, халқимизнинг мароқ билан дам оладиган ажойиб оромгоҳига айланди.

Янгилик сари интилган одамга омад ёр бўлаверади, деганларидек Баҳодир Султонов давр ва ҳаёт тақозо этганидек маданият ва истироҳат боғида ўтказиладиган тадбирларнинг одамлар қалбига етиб боришига доимо ўзиниг муҳим эътиборини қаратади. Боғда ўтказилган маҳалла байрамлари, Наврўз ва «Меҳржон» байрамларига бағишланган тадбирлар, «Ёшлик оқшоми», «Даврани кенгроқ олинг», «Истиқлолинг қутлайман, Ўзбекистоним!» сингари мавзудаги кечалар одамлар қалбидан чуқур жой олди. Шунингдек,бу тадбирлар қаторидан одамларни ватанпарварлик, байналмилал, дўстлик ва биродарлик руҳида, экология ва табиатни муҳофаза қилиш руҳида тарбиялашга хизмат қиладиган кечаларнинг ҳам мустаҳкам ўрин олганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Ҳали юқорида тилга олиб ўтганимиздек, «Барҳаёт сиймолар» туркумидаги тадбирлар, касб байрамларига бағишланган маросимлар, бошқа мавзудаги адабий-мусиқий кечаларни одамлар интиқлик билан кўргани ана шу ерга келишади.

Маълумки, ким қаерда, қайси соҳада ишламасин ўз касбига ихлос қўйса, ўз касбининг чин фидойиси ва жонкуяри бўлса кўзлаган мақсадига албатта эришади. Мирзо Улуғбек номидаги маданият ва истироҳат боғининг директори, тиниб-тинчимас, ҳар қандай янгиликларнинг ташаббускори ва жонкуяри аҳил жамоа ғамхўри бўлган Баҳодир Султонов ўзи раҳбарлик қилаётган сўлим гўшада бири-биридан мароқли тадбирларни, ҳамшаҳарларимизнинг деярли йил бўйи мароқли ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароитларни яратиб эл олқишини қозонган экан, бунга фақат тасаннолар айтмоқ керак. Элни шод этмоқ ақли расоларнинг иши деганларидек, одамлар қалбига қувонч туйғуларини бағишламоқ, уларнинг қалбига маърифат туйғуларини олиб кирмоқ жуда ҳам улуғ неъмат саналади. Баҳодир Султонов ўз меҳнат фаолиятида аввало ана шу биз таъкидлаб ўтган мақсадни дилига жо қилган.

Халқимизда «Меҳнат қилган — элда азиз», деган ажойиб нақл бор. Баҳодир Султоновнинг қилган самарали ва камтарона меҳнатлари юксак тақдирланди. Президентимизнинг Фармонига кўра Ўзбекистон Мустақиллигининг тўққиз йиллиги муносабати билан унга Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими деган фахрий унвон берилди.

Бундан бир ҳафта илгари — ўтган жума куни Мирзо Улуғбек номидаги маданият ва истироҳат боғида ўтказилган бир пиёла чой баҳонасидаги тадбирга келган таниқли санъаткорлар, фан, адабиёт ва маданият намояндалари бирин-кетин сўзга чиқишиб, ушбу сўлим гўшада амалга оширилаётган ибратли тадбирлар ҳақида, бу тадбирлар халқимиз дилига олам-олам қувонч бағишлаётганлиги тўғрисида, буларда ўз касбига ихлос ва меҳр қўйган, фидойи ва жонкуяр ушбу боғ директори Баҳодир Султоновнинг самарали меҳнатлари-ю унининг элимизга камтарлик билан хизматда бўлаётганлиги ҳақида, унга берилган мукофот ўзининг муносиб эгасини топганлиги ҳақида тўлқинланиб гапирдилар. Бинобарин, «Камтарга камол» деганлари шуда.

Солиҳ ЁҚУБОВ.

Донишмандлар хазинасидан

БИРИНЧИ ДАРВЕШ ҚИССАСИ

(Давоми. Боши газетанинг 107,110,113,116,119,122-сонларида).

Эй дарвешлар, хун фишон, кўнглим, паришон хотирим била масжиднинг кунжида ўлтурдим, то кеч бўлди ҳавлини эшигига бордим, киприкларимни супурги қилиб, ул остонани гардини суриб, бу ошиқона шеърни ўқир эрдим. Байт: «Шаби ҳижрон ўзимга ҳеч киши ҳамдам тополмасман, ўлимга ҳам ризо бўлдим мен ани ҳам тополмасман. Ул олам ичра Мажнунга кўнгул дардини айтарман ва гарна ҳеч ҳамдамни бу оламда тополмасман» — деб туриб эрдим, ногоҳ ул дарвоза очилди. Ул дарвозабон мени ичкарига олди, жаннат мисол боғ экан, мевалик дарахтлари била тикансиз гуллар бирла мураттаб, гулларни атрофида бир ариқ жорийдур, ул ариқнинг канорида ипак гиламлар солиғлиқ, олтин шамдонда шамъи кофурий ёндируғлиқ, ул дарвозабон мени ул ерда ўлтуришга амр қилди. Кўнглим кўзини ул моҳи пайкарнинг йўлига тикиб, мунтазир ўтирдим. Оё ул шараф авжини хуршиди қайси бурждан тулуъ қиларкин деб ҳайратда эрдим. Бир соатдин сўнг ул моҳи пайкар юз эъзоз ва эҳтиром била намудор бўлди. Ани кўргач бир ишқим минг бўлди. Ул офтоби жаҳон тоб, гисуйи (сочи) мушктоб зулфини печутоб айлаб таранну қилди. Фоҳира либосини кийиб, жавҳир билан мукаммал қилғон тожини бошига қўйиб, товуси хиромон каби қадам ташлаб, қошимга келди. Лутф назари билан мени кўриб, аҳволимни паришонлиғидин сўради. Ширин мақоли била кўнгул захмига туз сепди, қайта бошдин гирифтор, бесабру қарор қилди. Менда гапиришга мадор қолмади. Бениҳоя илтифотлар қилғондин сўнг, узрлар айтиб шикаста кўнглимни кўтариб дедиким, неча муддатдин бери менинг ризолиғим учун жафолар чекдинг, бир дам фароғат қилмадинг. Энди рўзғорингни умиди йўлида худойи таоло сенга жазойи хайр бергай. Ўз юртингдин олиб келган барча дастомоянг менинг муолижам учун сарф бўлди. Алҳол озроқ харжимиз бордур, қабул айлаб, бизни густоҳлигимизни авф қилиб, дуодин фаромуш қилмоғил — деб, ул дилрабо дарвозабонға ишорат қилди. Дарвозабон икки ҳамён дур ва тиллони келтириб менинг олдимга қўйди. Яна буюрдиким бир яхши отни бергилки, бу кеча отланиб шаҳардин чиқсун — деб, ўрнидин туриб кетди. Мен кўрдимки қўлимдин чиқиб кетгай, дарҳол қўлимни узатиб этагидан тутиб дедимки икки калима бу ғамзаданинг васиятига қулоқ солгил. Табассум айлаб дедиким, айт, нечук васиятинг бордур. Эй пари пайкар, ўшал тунда айтиб эрдингки, «Эй жавон, мени бир зарб била ўлдиргил ва бир гўшага туфроққа дафн қилғил, токи менинг аҳволимдин ҳеч ким хабар топмасун. Агар мен беодоб одам бўлсам эрди, сендин бу суханни эшитгач, сен айтгандек иш қилур эрдим. Агар мен беодоблик қилғон бўлсам, фармонингни тутмагон бўлсам, васиятим тариқаси била адл қилғил, ёмонлигимга мукофот қилмағил. Ва агар яхшилиқ қилғон бўлсам, ул холда нега сен ёмонлиқ қилурсан — деганимдан кейин, хўб энди нима қилиш керак — деди. Дедимки, эй ҳаёт жовидонининг сармояси менга сенсиз тириклик ҳаромдур, менга икки ишни бирини қилғайсан, ё хизматкорларинг ўрнида ўрин бергил ва ё бир мулозимингга буюргайсан, токи мени бир зарб билан ҳалок қилиб, бу ғам-ғуссадин халос айлаб, сенинг юрар йўлинг остига дафн қилғай, шоядки гоҳо қадаминг нури била қабрим мунаввар бўлиб, бирор саот осойиш юзлангай.

Алқисса муни англаб табассум қилди ва дедиким эй фалони, ўзингга беҳуда озор бермагил, ақлдин йироқдур, оқиллар мундоқ ишдин нафрат қилурлар. Ул нимарсаким менинг васлим учун хотирингга етадур сурат боғламиш, вужуд ҳам қабул тутмас.

Дедимким ғариб нақш ва ажиб суратики (воқеа) ўтган кеча мушоҳида қилиб эрдик баён қилғилким, анинг фоили ким эрди. Андоқ мажруҳ бўлишингни сабаби не эрди? Дедиким бу воқеани баён қилмоқға зарурат йўқдур — деб, равона бўлди. Харчанд хоҳладимки бир сўз айтгайман десам дарвозабон бирла канизаклар қўймадилар. Ул нозанин назардин ғойиб бўлиб, мени ул жойдин қувлаб чиқардилар. Харчанд ул зарни олиб менга бердилар, қабул қилмадим. Ноилож ул зарни маҳкамлаб кетдилар. Мен ҳам кўзимда ёш билан ул масжид гўшасида хилват мақомини ясаб, ҳеч ким билан ошнолиқ қилмай, ёлғиз ўтириб, қоронғу кечаларда ухламай йиғлаб тонг оттирардим. То олти ойгача ушбу аҳвол била ўткардим. Бу ғам-ғуссаларнинг зарбидан оғриб, заиф ва нотавон бўлдимки, ҳар ким мен мубталога назар солса йиғлар эрди. То қирқ кунгача касалим зўрайиб охири уч кун инон-ихтиёр қўлдан кетиб, беҳуш бўлиб йиқилдим. Масжидга келган кишилар менинг аҳволимни кўриб, афсус ва надоматлар қилур эрдилар. Қазоро, охирги куни ул дарвозабонки сирру асрордин бохабар эрди, масжидга кирди. Бошим узра кўп одамларни кўрдим. Ҳаммалари менинг ёшлигим ва ғариблигимга ачиниб йиғлашур эрдилар. Ул дарвозабон менинг аҳволимни кўриб, йиғлаб чиқиб кетди ва маликанинг ҳузурига кириб арз қилди. Ул маҳбуба дарвозабонга буюрдиким, бориб ул ғарибнинг бошида ўлтирғил, агар қазо қилса эъзоз-эҳтиром билан такфин (кафанлаб) ҳеч кимга билдирмай, кечаси ушбу боғчани фалон ерига дафн қил, то анинг васиятиға амал қилғон бўлғайман. Агар ҳаёти боқий бўлса ҳам кечаси олиб келгил, токи касалининг муолижасини қилурмиз. Агар ажали етса ҳам шояд бир оз ҳушига келса, ризолиғини тиларман — дегач, дарвозабон шул куни бошимда ўлтириб, шарбатни лаҳза-лаҳза ҳалқумимга томизиб турди. Кеч кириб, тун бошлангач мени ул ҳарам боғга олиб борди. Ул дилдори вафодор зор йиғлаб, тараххум айлаб ёнимга яқин ўлтириб, ўз табибини чақиртириб, касалим муолижасига амр қилди. Ул ҳакими ҳозиқ баданимда заифаликдин ўзга касаллик топмади. Бинобарин, менга шарбат билан енгил таомлар бериб, даража-бадаража уч кунгача даво била таом едирди. Тўртинчи кечасида ҳушимга келдим. Вақтики Зулайхойи замона бошимда ўлтириб, кўз ёшларини тўкиб ўз қўли билан шарбатни оғзимга томизиб турар эрди.

Эй дарвешлар, вақтики риндларнинг кўзидек, ҳижрон пардаси босган кўзимга изини кахл ал-жавоҳир сурмасидек тортдим (суртдим), кўп йиғлагандин кейин навозиш бисёр маъшуқона илтифоти билан бемор танимнинг шифоси, дил ва жон таскини ҳосил бўлди. Кундин-кунга заифлик кетиб, йигирма кунда ўз ҳолимга келдим. Шул муддатда кеча-кундуз ул моҳи дилафруз дори-дармон ва тарбиятимга машғул бўлди. Тузалганимдин сўнг дедиким, эй фалони матлабинг недур ва қандай муддаойинг бордур? Мен зору беқарорлик бирлан дедимки, жоним сенга фидо бўлсун. Мақсадим улдурки бу жонни босган изларингга фидо қилурман. Изларинг гардини кўзимга тўтиё қилурман, сенинг хизматингга мушарраф бўлган кундан буён хаста кўнглимда беҳисоб чигиллар бор — дедим. Муни эшитиб оҳ сард аз дил тортиб дедиким, эй фалони не қилайки сенинг ҳақинг менда кўпдир, кўрқадурманким қиёмат куни анинг уҳдасидан чиқолмасман, яхшиси ўлдирким агар сен неча вақт менинг хизматимда бўлсанг, мен ҳам андин кейин ризолигингни истаб, сенинг маслаҳатингни йўлини топишга ҳаракат қилурман — деб, асл насабини билдириб, саргузаштини баён қилмоққа турди.

Шом (Сурия) шоҳининг қизининг савдогарзодага қилган саргузаштининг баёни.

Турғун ФАЙЗИЕВ тайёрлаган.
(Давоми бор).

Ёшликнинг ширин лаҳзалари.
Равиль Альбеков олган суратлар.

Тадбирлар

ЙИЛЛАР АСЛО КЕЧМАДИ ИЗСИЗ...

Шаҳримизнинг Шайхонтоҳур тумани «Янгиобод» маҳалласи клубида ажойиб тадбир бўлиб ўтди.

Клубга халқ севган ёзувчилар, шоирлар, олимлар ва маҳалладошлар ташриф буюриб, ўзбек болалар адабиётининг асосчиларидан бири Ўзбекистон халқ ёзувчиси, «Эл-юрт ҳурмати» ордени нишондори Ҳаким Назирнинг 85 йиллик таваллудини нишонладилар.

Жумладан, Ўзбекистон халқ шоири, Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси Абдулла Орипов, ёзувчи ва адабиётшунос олимлардан Иброҳим Раҳим, Пўлат Мўмин, Аҳмад Алиев, Жонрид Абдуллахоновлар миллат болаларининг қалбига эзгулик уруғини эккан, бутун ҳаётини соғлом руҳ ва соғлом қалб яратиш ишига бахшида этган инсонни қутлаб, унинг самимиятлиги, дилкашлиги билан ҳар қандай даврага файз киритадиган, ҳурмат-эҳтиромга лойиқ азиз ва ардоқли инсон эканлигини сўзладилар.

«Янгиобод» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Аброр Ашрафов қадимий ва машҳур Самарқанд дарвоза ва Камолон дарвоза даҳалари оралиғига жойлашган Янгиобод маҳалласида буюк ва беназир ёзувчимиз Абдулла Қодирийнинг ёшлиги ўтган, табаррук излари қолганлигини, шоҳ асарларини шу маскан боғларидан илҳом олиб ёзганлигини сўзлади. Улуғ фольклоршунос олима Музайяна Алавия ҳам шу маҳаллада яшаб, ижод этди. Маҳалламизнинг аъзоси, маслаҳатгўйи, севимли ёзувчимиз, пиру бадавлат, фарзандлари-ю набиралари ардоғида умргузаронлик қилиб келаётган Ҳаким Назир билан ҳақли равишда фахрланамиз, уларни муборак 85 ёш билан юзлашиб турганлари билан муборакбод этиб, мустаҳкам соғлиқ тилаймиз, деди.

Кеча давомида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Санобар Каримова каби санъаткорларнинг янграган дилрабо куй ва қўшиқлари тўпланганлар қалбига завқ бағишлади.

Йиллар асло кечмади
изсиз,
Фақат ёшлик ўтмоқда,
эсиз...
Дилимизни ёритди ишонч,
Тақдир бизни
сийлади сўзсиз.

Шоира МУҲАМЕДОВА.

Халқ табобати

ШИФОБАХШ НЕЪМАТЛАР

Ўлкамизда олтин куз кезмоқда. Бу фасл ўзининг пишиқчилиги, табиат берган ноз-неъматларга тўкинсочинлиги билан ажралиб туради. Бугун боғларимизда узум, олма, анор, ноклар ғарқ пишиб етилган. Йўл бўйлари, далаларда ёнғоқ, турли нав жийдалар ва бошқа ўсимликлар бисёр. Уларнинг шохлари ҳосили мўл-кўллигидан эгилиб ётибди. Бу неъматлар нафақат истеъмол қилиш, балки, шифобахшлиги билан ҳам инсон учун қадрлидир. Айниқса, халқ табобатида улардан кенг фойдаланилади.

Ўзбекистон халқ табобати академиясининг аъзоси Шовоҳид Шомаҳмудов ҳам кўпчилик табиблар қатори бир неча йиллардан бери ана шундай доривор ўсимликлар таркиби билан шуғулланиб, уларнинг шифобахш хусусиятларини ўрганиш йўли билан беморларга шифо бағишлаб келади.

Қуйида эътиборингизга табибнинг икки кузги шифобахш ўсимликлар хусусияти ва уларнинг халқ табобатчилигида қўллаш усуллари ҳақидаги фойдали маслаҳатларини келтирамиз.

Чилонжийда

Меваси тўқ сариқ, қизил рангда бўлиб, у ёз ойларида гуллаб, кузда пишиб етилади. Ушбу ўсимлик Ўрта Осиё ва Кавказ тоғларида, қуруқ қияликларда ўсади.

Халқ табобатида чилонжийданинг барги ва меваси ишлатилади. Ўсимлик барги таркибида сапонинлар, флавоноидлар, қандлар, С витамини мавжуд. Мевасида эса қандлар, органик кислоталар, флавоноидлар, ошловчи моддалар бор.

Чилонжийда меваси қадимдан халқ табобатида турли касалликларни даволашда қўлланилади. Абу Али ибн Сино ҳам чилонжийдани кўкрак оғриғи, ўпка, буйрак ва сийдик пуфаги касалликларини даволашда ишлатган. Булардан ташқари ҳозирги халқ табобатида чилонжийда мевасидан камқонлик, астма, чечак, ичкетиш, иситма, ичак, ўпка, жигар, буйрак ва қовуқ касалликларини даволашда ҳамда оғриқ қолдирувчи, қон босимини пасайтирувчи восита сифатида фойдаланилади.

Чилонжийдадан дамлама тайёрлаш учун оғзи ёпиладиган идишга бир стакан қайнаб турган сув қуйиб, устига майдаланган мевасидан 20 грамм солинади ва 1 соат дамлаб қўйилади. Тайёрланган дамламани докада сузиб юқорида номлари зикр этилган касалликларни даволаш учун кунига уч маҳал овқатдан ярим соат олдин икки ош қошиқдан ичилади.

Анор

Анордошлар оиласига мансуб бўлган бу ўсимлик кенг тарқалган. У Ўрта Осиё, Кавказ ва Қримда ўстирилади. Шунингдек, бу ўсимликни хонадонлар, дала майдонлари ва махсус анорзорларда ҳам кўплаб учратиш мумкин. Бу серхосил ўсимлик меваси ўзининг тузилиши, чиройли кўриниши билан кўзни қамаштиради. Уни ҳамиша севиб истеъмол қиламиз-у, лекин таркибида қандай шифобахш хусусиятлар борлиги билан кўпинча қизиқмаймиз. Аслида унинг мевасидан ташқари пояси, шохи, илдиз пўстлоғи ҳам шифобахшдир.

Анор пўстлоғи таркибида алколоидлар, смола, бетулин кислотаси, ошловчи ва бошқа моддалар бор. Мева пўстида эса ошловчи модда, урсол кислота, ейиладиган қисмида қандлар, лимон, олма кислоталари ва С витамини мавжуд.

Анор пўстлоғи гижжаларни ҳайдаш, меваси пўстидан тайёрланган қайнатмадан эса ичкетиш касаллиги ва яраларни даволашда фойдаланилади. Анорнинг нордон навлари таркиби лимон кислотасига анча бой.

Халқ табобатида анор пўстлоғи қон тупуриш, милк қонаши ва меъда касалликларини даволашда қўлланилади. Меваси эса истисқо, ичкетиши, сариқ, кўтир касалликларини даволаш, шунингдек қон оқишини тўхтатиш, сийдик ва гижжа ҳайдаш, оғриқ қолдириш хусусиятига эга. Иштаҳа очиш учун анор меваси ширасини ичиш тавсия этилади.

Мева пўстидан қайнатма тайёрлаш учун оғзи ёпиладиган идишга 1 стакан сув қуйилади. Устига бир чой қошиқда майдаланган мева пўстидан солиб бироз қайнатилади ва икки соат дамлаб қўйилади. Кейин тайёр бўлган доривордни докада сузиб, юқорида кўрсатилган касалликларни даволашда кунига уч маҳал овқатдан олдин бир ош қошиқда ичилади.

Биласизми?

ПОМИДОР ҚАЧОН ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИНГАН?

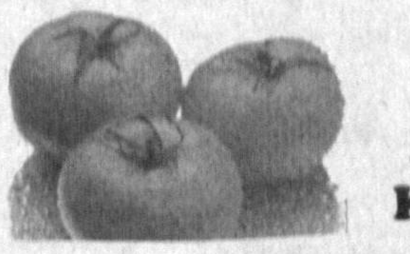

Кўпчилик помидорнинг тарихи билан жуда қизиқади. Аммо ҳамма ҳам бу ўсимликнинг асл ватани Мексика, Перу ва Чили эканлигини билмаса керак. Шуниси қизиқки, аслида ҳиндулар тилида «томатль» деб номланган помидор Америка қитъасидан Испанийга келтирилиб, хушманзара ўсимлик сифатида хона шароитида тувакларда ўстирилган. Лекин европаликлар аввалига унинг меваларини заҳарли деб ўйлаб, истеъмол этмаганлар. Аммо итальянлар Европа халқлари орасида биринчи бор помидорни озиқ-овқат маҳсулоти сифатида XVI асрдаёқ уни «олтин олма» деб атаб ҳар хил таомлар билан истеъмол қилганлар.

Барно ЖЎРАЕВА.

• **23 октябрь — душанба (Ойнинг 25/26 куни).** Куннинг таъсир кучи мураккаб бўлади. Кундалик ташвишлар, рўзғор юмушлари, елиб-югуришлар атрофингизда содир бўлаётган воқеаларга объектив қарашга халақит беради. Яхшиси — фаоллик кўрсатмай, кунни хотиржам, атрофдагилар билан камроқ муносабатда бўлиб ўтказинг. Бугун дуолар билан Аллоҳга кўпроқ илтижо қилиб, ён-верингиздагиларга меҳр-мурувват, саховат ва шафқат кўрсатишингиз маъқул.

Биоэнергетик усул билан даволовчиларга мурожаат қилманг. Хафақон ва юрак, қон-томир тизими хасталиклари хуруж қилиши мумкин. Куннинг биринчи ярмида тишларни даволатиш ва сунъийларини қўйдириш тавсия этилмайди. Игна санчиш билан боғлиқ муолажалардан ҳам тийилган маъқул — асорати қийнаб қўйиши мумкин.

фойдаси йўқ, кучларингизни тежанг.

Ошқозон-ичак йўли операциялари тавсия этилади. Қон айланиш тизими, лимфатик тугунчалар хасталикларга мойил бўлади. Юқумли касалликлар, грипп ҳамда замбуруғли хасталикларга чалиниш хавфи мавжуд. Турли хил аллергик хасталиклар ҳуруж қилади.

Тушларингиз ўнгидан келади. Шунинг учун уларни яхшилаб эслаб қолиб, таҳлил этишга уринишингиз мумкин.

• **27 октябрь — жума (Ойнинг 29/30 куни).** Мазкур кеча-кундузги Ой сайёраси таъсири одамларда очкўзликка мойиллик уйғотади. Одамларга ёрдамингиз тегишини кўзланг. Мабодо, хазин ўйлар хаёлингизни чулғаса — уларни миянгиздан чиқариб юборинг. Акс ҳолда асабларингиз зарар кўриши мумкин.

Хасталикдан турган одамлар учун кун анча оғир кечади. Сурункали юқумли касалликларнинг ҳуруж қилиш эҳтимоли бор. Кўз ва асаб тизимингизга эътиборли бўлинг. Косметик муолажалар самарали бўлади.

Тушларингиз — башоратли. Айниқса, шахсий ҳаётингизга оид тушларингиз айни ҳақиқатни баён этади.

Шанбадан шанбагача: мунажжим тавсиялари

ҲАФТАНГИЗ ХАЙРЛИ КЕЛСИН

Тушларингиз оғир бўлса-да, бирон-бир тўғри ахборот бермайди.

• **24 октябрь — сешанба (куннинг 26/27 куни).** Ой сайёрасининг шу кеча-кундузги таъсири ғоят ҳамоҳанг бўлади. У инсон ички туйғулари билан боғлиқ бўлиб, дурдона билимларни эгаллаш мумкин. Шу куни сиз кутилмаган ҳолатда энг мураккаб вазиятдан чиқиш йўлини топишингиз, кўп вақтлардан бери ечимини топа олмай юрган муаммоингизни ҳал этишингиз мумкин.

Ошқозон-ичак йўлларини даволашда кучли таъсир этувчи дориларни қўллаш шифобахш гиёҳлар билан даволаниш самарали бўлади. Бир кунга парҳезни «унутиб», кўнглингиз тусаган таомни тановул қилишингиз мумкин. Косметик муолажалар, тери хаталикларини даволаш тавсия этилади.

Қанчалик ёқимли ва ростга ўхшаб туюлмасин, тушларингизга ишонманг.

• **25 октябрь — чоршанба (Ойнинг 27/28 куни).** Йўлдош сайёранинг таъсири инсон учун ёқимли бўлади. Турли билимларни эгаллаш имкони бор. Шу куни сиз анча вақтдан бери уддасидан чиқа олмай келган муаммоингиз ечимини топасиз. Ўзингизни ҳар ёққа урмай, яхшиси энг муҳим нарсалар ҳақида ўйлаб, қалбингизнинг тубига қулоқ тутишга ҳаракат қилинг.

Ошқозон-ичак йўлини даволаш, кучли таъсир этадиган дориларни истеъмол қилиш, гиёҳлар билан даволаниш самарали бўлади. Яна бир кунга парҳезни «унутиб», кўнглингизга ёққан таомларни тотинишингиз мумкин.

Тушларингизга ишонманг — улар сизни нотўғри йўлга солиб юбориши мумкин.

• **26 октябрь — пайшанба (Ойнинг 28/29 куни).** Шу кеча-кундузда Ой бошида бошлаган барча ишларингизни ниҳоясига етказиб, бир ойлик якунни ҳисоб-китоб қилишингиз мумкин. Янги ой бошида янги ишларга киришсангиз — улар муваффақиятли бўлади. Барча ишларда хотиржам ва интизомли бўлинг, шошқалоқликнинг

• **28 октябрь — шанба (Ойнинг 1/2 куни).** Шу куни одамлар қуввати сусаяди. Шунинг учун фаол хатти-ҳаракатлар билан ўзингизни уринтирманг. Яхшиси, ўтган ойда амалга оширган ишларингиз сарҳисобини қилганингиз маъқул. Хафа бўлган одамларингизнинг гуноҳидан ўтиб, қарзларингизни узиб, яқинларингиз билан ярашишга ҳаракат қилинг. Янги ойни тинчлик-осойишталик билан хотиржам бошлашга интилинг.

Шу куни кўпчилик одамларда дармонсизлик, уйқуга тортиш, асабийлашиш ҳолатлари сезилади. Оғир ётган беморларга, асаблари бузилган ёки руҳий хаста одамларга алоҳида эътиборли бўлиш керак. Улар учун бу кун анча хатарли келади. Барча сурункали хасталиклар зўрайиши мумкин. Таомларингиз енгилроқ бўлишига ҳаракат қилинг.

Тушларингиз ўтмишдаги хатоларингизни яққол кўрсатиб беради. Уларни ўйлаб кўрсангиз, бошингизга тушган нохушликлар сабабларини билиб оласиз.

Кузги-қишки петрушка, сельдерей, саримсоқ пиёз ва лавлаги экиш учун бу кун қулай ҳисобланади. Шу экинларни 28-31 октябрь кунлари ҳам экавериш мумкин.

• **29 октябрь — якшанба (Ойнинг 2/3 куни).** Бу кун жисмоний ва ақлий меҳнат учун қулай келади. Сиз ҳеч иккиланмай ҳар қандай муаммони ҳал этишга киришишингиз мумкин ва у муваффақият келтиради. Атрофдагилар билан мулоқотларингиз осойишта ва дўстона бўлади. Ишда шошқалоқликка йўл қўйманг.

Юқумли хасталикларга чалиниш хавфи бор. Замбуруғли касалликлардан ҳам эҳтиёт бўлинг. Терингиз ва қон айланиш тизимингиз нозиклашади. Жарроҳлик операцияларини бироз кейинга суриб турганингиз маъқул.

Тушларингиз ростга ўхшаб, ёқимли бўлсада, ўнгидан келмайди.

Бўш вақтингизда

БОШҚОТИРМА

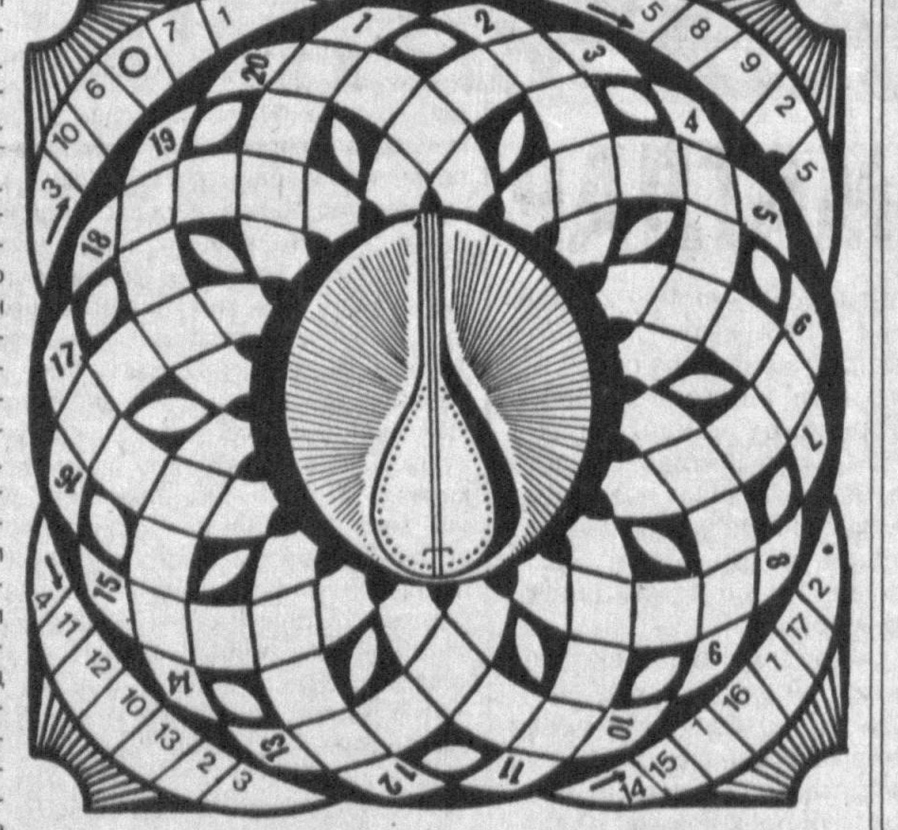

Ёй бўйича: 1.Икки торли, чертиб чалинадиган мусиқа асбоби. 2.«Шашмақом» таркибидаги тўртинчи мақом. 3.Эркакларнинг энг юқори драматик овози. 4.Тўй ва йиғинларда йигитлар билан қизлар орасида тарафма-тараф бўлиб ижро этиладиган терма қўшиқ. 5.Шарқ мусиқа санъатига хос мумтоз ашула тури. 6.Мусиқада бир хил баландликдаги икки парда оралиғи. 7.Клавишли жуда катта чолғу асбоби. 8.Саҳна санъати соҳаси. 9.Халқ оғзаки ижодига мансуб шўх, ҳазиломуз ёки лирик оҳангли тўрт мисрали туроқлар ижросидаги қўшиқ. 10.Ҳамид Олимжон шеъри, Юнус Ражабий мусиқаси билан айтиладиган ашула. 11.Мусиқа асбоби қисми. 12.Дуторсимон қадимий мусиқа асбоби. 13.Ўзбек халқ рақс куйи. 14.Танбур торини чертиб чалишда қўлланиладиган мослама. 15.Пиримқул Қодиров асари асосидаги «Юлдузли тунлар» видеофильмида ижро этиладиган ашулалар ғазали муаллифи, мумтоз шоир ва олим. 16.Биринчи ўзбек операси. 17.Қисқа дастали, пардасиз, ғижжаксимон мусиқа асбоби. 18.Айрим торли мусиқа асбоблари чалиш мосламаси. 19.Қувноқлик, кўтаринкилик билан ажралиб турувчи одатда бир парда ташлаб баландлаб чалинувчи уч парда асосидаги оҳанг тузилиши. 20.«Ўн икки мақом» шўъбаларидан бири.

Муаммонома

Очқич сўзлар: 1.Машҳур хоразмча рақс куйи — 13,1,11,12,2.

2.Ўзбекистон ва Тожикистон ҳофизлари томонидан ижро этилган икки қисмдан иборат ашула — 12,2,15,14.

3.Мақомлар тарзида яратилган йирик шаклдаги куй ва ашула номи — 3,10,15,17.

4.Алишер Навоий достони асосидаги мусиқали драма қаҳрамони — 13,1,6,13,2.

5.Ўзбекистон мусиқа санъатига ҳисса қўшган бастакор, «Алишер Навоий» фильми мусиқаси муаллифи — 12,13,2,4,15.

6.Пуфлаб чалинадиган мусиқа асбоби қисми — 16,2,13.

7.Куй ва қўшиқ ижрочилари гуруҳи — 17,1,7,15,1.

8.Иккита, бир жуфт ижрочи — 5,8,9,1.

Энди жавоблар асосида шакл атрофидаги рақамларни тааллуқли ҳарфлар билан алмаштириб муаммономани ҳал этинг. Сўнг йўналиш бўйича ўқиш билан ҳикматли сўзларни билиб олинг.

Тузувчи Фозилжон ОРИПОВ.

Газетанинг 13 октябрь сонида чиққан бошқотирманинг жавоблари:

Белгиланган хонадан рақам атрофига соат мили йўналишида: 1.Фургон. 2.Навоий. 3.Кашмир. 4.Нодира. 5.Гранит. 6.Иридий. 7.Шабнам. 8.Жамшид. 9.Иншоот. 10.Карбид. 11.Ноғора. 12.Махраж. 13.Тошлоқ. 14.Ривера. 15.Боғбон. 16.Рисола. 17.Қоплон. 18.Илвирс. 19.Новвот. 20.Достон. 21.Шолғом. 22.Мискар. 23.Соврин. 24.Ободон. 25.Мамонт. 26.Тирана. 27.Нишона. 28.Бамако. 29.Нитрат. 30.Ананас.

Муаммонома

Ҳикматлар: Идрок — муаммолар калити. Дид — инсонийликнинг асосий қуроли.

«ОЙНАИ ЖАҲОН»ДА

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» – TV

ДУШАНБА, 23

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Таҳлилнома».
8.45 «Рақслар гулдастаси».
9.10 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Қоядаги расмлар».
9.20 ТВ-метео.
9.30 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Олтин тож». Телевизион ўйин.
10.25 Кундузги сеанс: «Жонли камалак». Бадиий фильм.
11.30 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
11.50 ТВ-метео.
12.05 2000 йил - Соғлом авлод йили. «Соғлом авлод - бу бизнинг келажагимиз».
12.35 ТВ-анонс.
12.40 А. Навоий таваллудининг 560 йиллигига. «Искандар». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг спектакли.
14.10 «Шийпондаги учрашувлар». Қашқадарё вилояти, Касби тумани меҳнаткашлари ҳузурида.
14.45 ТВ-1 намойиш этади: Телеанонс.
15.00 «Шу Ватанга бордур менинг керагим».
15.20 «Изтопар». Бадиий фильм.
16.50 ТВ-анонс.
17.00 «Сирли куйлар соҳиби». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист У. Расулов.
17.40 Болалар учун. «Кичкинтоймиз-гижингтоймиз».
18.10 «Таянч нуқтаси».
18.25 «Мусиқа бекати».
18.35 «Тафсилот».
18.50 «Бахтли воқеа».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 Биржа ва банк хабарлари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Қонун ҳимоясида».
21.25 «Қўшиқ-ла ҳаёт гўзал». Мусиқий дастур.
21.45 Футбол. Осиё кубоги-2000. Чорак финал.
23.25 «Ахборот».
24.00 «Маънавият» дастури.
00.30-00.35 «Ватан тимсоллари».

Ёшлар телеканали

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр тонги».
10.00 «Янги авлод» почтаси, «Уй вазифаси», «Мультомоша».
10.40 «Саломатлик сирлари».
11.00 «Давр ҳафта ичида».
11.40 «Мусиқий лаҳзалар».
11.50 Абдулла Қодирий. «Меҳробдан чаён». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 1-қисм.
12.55 «Автосалтанат».
13.10 «Жараён».
13.30 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 5-қисм.
13.55 «Мусиқий лаҳзалар».
14.05 «Меҳробдан чаён». 2-қисм.
15.20 «Мусиқий лаҳзалар».
15.35 «Фидойи».
15.45 «Олтин мерос».
16.00 «Интиқом». Бадиий фильм.
16.55 «Мусиқий лаҳзалар».
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 «Янги авлод» студияси: «Катта танаффус», «Мультомоша».
17.50 «Ватан мадҳи».
18.00 «Остонадаги орзулар».
18.10 «Мусиқий лаҳзалар».
18.25 «Эрта сўнган юлдузлар».
18.45 «Мусиқий лаҳзалар».
18.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «ТВ-анонс».
19.35 «Қишлоқдаги тенгдошим».
19.55 «Мусиқий лаҳзалар».
20.05 «Ёшлар овози».
20.25, 21.15, 22.30 Эълонлар.
20.30 «Қотил». Бадиий фильм. 1-қисм.
21.20 «Ёшлик наволари».
21.35 «Бир ўлка-ки».
21.55 «Иқлим».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 «Мусиқий лаҳзалар».
22.40 «Даллас». Телесериал.
23.25 «Давр». Ахборот дастури.
23.40 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.10-1.15 «Хайрли тун».

ТТК

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 21.00, 22.30, 23.45 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 «Авто-news».
18.40 «Экспресс» телегазетаси.
18.55, 20.30 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
19.45 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
21.25 «Омад» тележурнали.
21.45 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
22.55 Оҳанглар ва эълонлар.
23.00 Кинонигоҳ. «Шов-шув».
00.10 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«Халқаро» телеканал

РЖТ 6.30-8.00
14.50-15.50 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.50 Кўрсатувлар тартиби.
15.55 «Бобил минораси». Телесериал.
17.00 Мультчархпалак.
17.20 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
РЖТ
17.30 «Мени кутгил».
18.15 «Жадаллаштирилган ёрдам-2», «Ҳақиқат чегараси». Сериал.
18.50 «Қора хона». Сериал.
19.50 «Хайрли тун, кичкинтойлар!»
20.00 «Время».
ЎзТВ-IV
20.40 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
21.25 «Бизнес-ревю».
21.35 «Мусиқий совға».
22.10 «ТВ-4да Немис тўлқини».
22.30 «Вести».
23.00 «Тиббиёт олами».
23.10 Кинематограф. «Классик». Бадиий фильм.
00.45 Ахборот» (рус тилида)
1.10 «Тунингиз осуда бўлсин».

СЕШАНБА, 24

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 Марказий газеталар шарҳи.
8.50 «Кино янгиликлари».
9.05 «Қуёшли юрт қўшиқлари». Мусиқий дастур.
9.25 ТВ-метео.
9.35 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Номаълум Қизилқум».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Қўзмунчоқ».
10.25 Кундузги сеанс: «Пилигрим» кемасининг капитани». Бадиий фильм.
11.55 Тв-клип
12.05 «Маънавият» дастури.
12.35 ТВ-метео.
12.45 «Иш билганга - минг танга».
13.15 Эстрада тароналари.
13.50 ТВ-анонс.
14.10 Футбол. Осиё кубоги-2000.Чорак финал.
15.50 ТВ-клип.
16.00 «Сеҳрли тун». Бадиий фильм.
17.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
18.10 Болалар учун. «Санъат ғунчалари».
18.30 «Солиқ ва назорат».
18.45 «Наво таралсин». Мусиқий дастур.
19.05 «Мулкдор».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Куз лавҳалари». Кинокомпозиция.
20.30 «Ахборот».
21.05 А. Навоий таваллудининг 560 йиллигига. «Навоийхонлик».
21.15 «Ватан туйғуси». Мусиқий дастур.
21.25 Буюк аждодларимиз. «Имом Абу Мансур ал-Мотуридий». Видеофильм. 1-қисм.
21.45 Футбол. Осиё кубоги-2000.Чорак финал.
23.25 «Ахборот».
23.55 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Қалбим чечаги». Бадиий фильм. 5-қисм.
00.40-00.45 «Ватан тимсоллари».

Ёшлар телеканали

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «Катта танаффус», «Мультомоша».
9.50 «Мусиқий лаҳзалар».
10.00 «Аср қиёфаси».
10.20 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 6-қисм.
10.45 «Кинотақдим».
11.05 «Даллас». Телесериал.
11.50 «Сурур». Мусиқий дастур.
12.05 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
13.35 «Қотил». Бадиий фильм. 1-қисм.
14.20 «Мусиқий лаҳзалар».
14.35 «Маслаҳат».
15.30 «Манзур».
15.50 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал. 37-қисм.
16.40 «Олтин мерос».
16.50 25 октябр - Мирзо Улуғбек хотираси куни. «Темурхон наслидин султон Улуғбек». Видеофильм.
17.10 Кўрсатувлар дастури.
17.15 «Янги авлод» студияси: «У ким? Бу нима?», «Мультомоша».
17.50 «Мусиқий лаҳзалар».
18.00 «Агарда солиқчи келса».
18.25 «Биринчи мўъжиза».
18.45 «Мусиқий лаҳзалар».
18.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «ТВ-анонс».
19.35 «Марду-майдон».
19.55 «Мусиқий лаҳзалар».
2010 «Давр»-интервью.
20.25, 21.15, 22.30 Эълонлар.
20.30 «Қотил». Бадиий фильм. 2-қисм.
21.20 «Мусиқий лаҳзалар».
21.35 «Ёшлар овози».
21.55 «Иқлим».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 «Мусиқий лаҳзалар».
22.40 «Автորейд».
22.50 «Даллас». Телесериал.
23.35 «Давр». Ахборот дастури.
23.50 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.20-1.25 «Хайрли тун».

ТТК

7.30 «Пойтахт». Ахборот дастури.
7.55 «Экспресс» телегазетаси.
8.10 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
8.55 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)
9.20 «Омад» тележурнали.
9.40-10.55 Кинонигоҳ. «Куйлаётган аёл».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 21.00, 23.00, 00.15 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 «ТВ-плюс».
18.45 «Экспресс» телегазетаси.
19.00, 20.30 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
19.45 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
21.25 «Омад» тележурнали.
21.45 «Туризм ҳақида».
22.15 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
23.25 Оҳанглар ва эълонлар.
23.30 Кинонигоҳ. «Шов-шув».
00.40 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«Халқаро» телеканал

РЖТ 6.30-8.00
14.50-15.50 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.50 Кўрсатувлар тартиби.
15.55 «Бобил минораси». Телесериал.
17.00 «Мультчархпалак».
17.15 «Голливуднинг ёввойи юлдузлари». Сериал. 4-қисм.
17.45 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
17.55 «Менинг оилам».
18.15 «Кун мавзуси».
18.30 «Х-Спорт».
18.40 «Зарби қаттиқ куч». Сериал.
19.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.50 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
21.35 «Мусиқий совға».
22.10 «Арманистон ҳақида этюдлар».
22.30 «Вести».
23.00 «Соккер-клуб».
23.15 Кинематограф. «Манфаатли никоҳ». Бадиий фильм.
00.45 «Ахборот» (рус тилида)
1.10 «Тунингиз осуда бўлсин».

ЧОРШАНБА, 25

«Ўзбекистон» телеканали

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 Марказий газеталар шарҳи.
8.50 «Сирли сандиқ». Мультфильм.
9.00 «Симфоник куйлар оғушида». Мусиқий дастур.
9.20 ТВ-метео.
9.30 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Андижон - Бобур Ватани».
9.50 «Тиббиёт оламида».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Нурли келажак».
10.30 «Бахтимизга омон бўлинг».
10.50 ТВ-клип.
11.00 «Қалбим чечаги». Бадиий фильм. 5-қисм.
11.50 ТВ-анонс.
12.05 «Қамолот сари».
12.20 «Ёшликми ёки бебошлик?»
12.40 «Муҳаббат соғинчи». Мусиқий дастур.
13.00 «Мисоли уч мушкетёр». Теленовелла.
«Спорт» дастури:
13.30 «Алпомиш авлодлари».
14.10 ТВ-клип.
14.15 Футбол. Осиё кубоги-2000. Чорак финал.
15.55 «Остонаси тиллодан». Адабий кўрсатув.
16.15 «Оцеола». Бадиий фильм.
17.45 ТВ-анонс.
17.50 «Иқтисод ва биз».
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.30 «Аёл дунёни тебратар». Бадиий-публицистик кўрсатув.
18.45 «Мусиқа бекати».
18.50 Авестонинг 2700 йиллигига: «Мен ҳақиқатни сўзлагувчиман». 6-қисм.
19.05 **Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 8 йиллигига** «Ҳуқуқий жамият сари».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Таълим-тарбия миллий дастури амалда».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Шийпондаги учрашувлар». Қорақалпоғистон Республикаси, Беруний тумани меҳнаткашлари ҳузурида.
21.45 Буюк аждодларимиз. «Имом Абу Мансур ал-Мотуридий». Видеофильм. 2-қисм.
22.05 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Қалбим чечаги». Бадиий фильм. 6-қисм.
«Тунги ҳамроҳ».
22.50 «Премьера-2000».
23.10 «Қалб сайёраси.
23.20 «Ахборот».
23.55 Таэквондо бўйича Осиё чемпионати.
00.25-00.30 «Ватан тимсоллари».

Ёшлар телеканали

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Давр». Ахборот дастури.
9.15 «Янги авлод» студияси: «У ким? Бу нима?», «Мультомоша».
9.50 «Мусиқий лаҳзалар».
10.00 «Давр»-интервью.
10.15 «Рей Брэдбери театри». Телесериал. 7-қисм.
10.40 «Биринчи мўъжиза».
11.00 «Даллас». Телесериал.
11.45 «Мусиқий лаҳзалар».
12.00 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
13.30 «Мусиқий лаҳзалар».
13.40 «Қотил». Бадиий фильм. 2-қисм.
14.30 «Мусиқий лаҳзалар».
14.40 «Ёшлар овози».
15.00 «Авторейд».
15.10 «Бир ўлка-ки...»
15.30 «Мусиқий лаҳзалар».
15.40 25 октябр - Мирзо Улуғбек хотираси куни. «Расадхона». Видеофильм.
16.00 «Олтин мерос».
16.15 «Остонадаги орзулар».
16.30 «Хит-коллекция».
* * *
16.50 Кўрсатувлар дастури.
16.55 «Янги авлод» студияси: «Қувноқ учрашув», «Мультомоша».
17.30 «Болажон».
17.45 «Мусиқий лаҳзалар».
18.00 «Сийрат».
18.20 «Stil-NO».
18.45 «Мусиқий лаҳзалар».
18.55 «Иқлим».
19.00 «Давр». Ахборот дастури.
19.30 «ТВ-анонс».
19.35 «Ракурс». Бурҳониддин Марғиноний.
19.55, 20.30, 22.30 Эълонлар.
20.00 «Спорт-лото».
20.10 «Абу Мансур Мотуридий». 1-қисм.
20.35 «Қотил». Бадиий фильм. 3-қисм.
21.20 «Мирзо Улуғбек ёди».
21.55 «Иқлим».
22.00 «Давр». Ахборот дастури.
22.30 «Каталог».
22.40 «Мусиқий лаҳзалар».
22.50 «Даллас». Телесериал.
23.35 «Давр». Ахборот дастури.
23.50 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол.
1.20-1.25 «Хайрли тун».

ТТК

7.30 «Пойтахт». Ахборот дастури.
7.55 «Экспресс» телегазетаси.
8.10 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
8.55 «Пойтахт». Ахборот дастури (рус тилида)
9.20 «Омад» тележурнали.
9.40-11.30 Кинонигоҳ. «Ғаройиб космос».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00, 21.00, 22.50, 00.05 «Пойтахт». Ахборот дастури.
18.25 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
18.45 «Экспресс» телегазетаси.
19.00, 20.30 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
19.45 ТТВда сериал: «Қора дур доналари».
21.25 «Омад» тележурнали.
21.45 «Халқ саломатлиги йўлида».
22.05 ТТВда сериал: «Машҳур ва бадавлат одамлар».
23.15 Оҳанглар ва эълонлар.
23.20 Кинонигоҳ. «Шов-шув».
00.30 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«Халқаро» телеканал

РЖТ 6.30-8.00
14.50-15.50 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.50 Кўрсатувлар тартиби.
15.55 «Бобил минораси». Телесериал.
17.00 «Мультчархпалак».
17.15 «Голливуднинг ёввойи юлдузлари». Сериал. 5-қисм.
17.50 «Бугун оламда». Ахборот кўрсатуви.
18.00 «Инсон ва қонун».
18.40 «Талабаларга биноан бекат». Сериал
19.50 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.50 «Муҳаббат тарихи». Сериал.
21.40 «Бизнес-ревю».
21.50 «Мусиқий совға».
22.30 «Вести».
23.00 «Гўзаллик салтанати».
23.15 Кинематограф. «Эдит ва Марсель». Бадиий фильм. 1-қисм.
00.20 «Ахборот» (рус тилида)
00.45. «Тунингиз осуда бўлсин».

(Давоми бор).

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ОЛИЙ МУҲАНДИСЛИК ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ ҚУЙИДАГИ БЎШ (ВАКАНТ) ЛАВОЗИМЛАР УЧУН ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

1.Муҳандислик педагогикаси ва амалий психология кафедраси бўйича
Кафедра мудири —1
профессор, фан доктори —1
доцент, фан номзоди —1
катта ўқитувчи —1
2.Компьютер технологиялари ва коммуникациялари кафедраси бўйича
Кафедра мудири —1
профессор, фан доктори —1
доцент, фан номзоди —1
3.Замонавий материаллар, технологиялар ва ускуналар кафедраси бўйича
профессор —1
доцент —1
Танловда иштирок этиш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилиши лозим:
— Ариза
— Шахсий варақа(сўровнома)
— 2 дона сурат
— Илмий ишлар рўйхати
— Дипломлардан нусха
Ариза эълон чиққан кундан бошлаб, бир ойгача қабул қилинади.

Манзил: Тошкент-700174. Талабалар кўчаси, 91. Тел: 46-18-05, 46-87-38.

ТОШКЕНТ «СУВСОЗ» ТРЕСТИ АБОНЕНТЛАРГА

15 ноябргача бўлган муддатда 2000-2001 йилги қишки давр учун ўзларининг сув қувурлари-канализация хўжалигини тахт қилиб қўйишни

ТАЪКИДЛАЙДИ БУНИНГ УЧУН:

— сув қувурлари ва канализацияни профилактик таъмирдан чиқариш;
— вақтинчалик мавсумий сувтўсқичларини беркитиш;
— қувур ўтказгичлар, ҳисоб тармоқлари ва сувтўсқичларнинг ташқи томонларини ўраб қўйиш зарур.

ҚИШКИ ШАРОИТЛАРДАГИ ИШЛАРГА ТАЙЁРЛАНМАГАН СУВҚУВУРЛАРИ-КАНАЛИЗАЦИЯ ХЎЖАЛИГИ ШАҲАР СУВҚУВУРИДАН ҚЎШИМЧА ОГОҲЛАНТИРИШСИЗ УЗИБ ҚЎЙИЛАДИ, ШУ БИЛАН БИР ВАҚТДА ЎЗ МУДДАТИДА ҲИСОБ-КИТОБЛАРНИ ҚИЛИШ ЗАРУРЛИГИНИ ҲАМ ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ.

Сувдан ва шаҳар канализациясидан фойдаланганлик учун ҳақни ўз вақтида тўлаш кераклигини ҳам

ЭСЛАТАДИ

Қарзлар бўлган ҳолларда сувқувурлари қўшимча огоҳлантиришларсиз узиб қўйилади.

2000 йилнинг 29 октябрига қадар

Тошкенбой Эгамбердиев номидаги ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА Хадра майдони

ГАСТРОЛЛАР
29 октябрга қадар
фақат 20 та томоша
бетакрор ва ноёб манзара
СУПЕР АТТРАКЦИОН
СКЕЙТЛАР ВА РОЛИКЛАРДАГИ АЙИҚЛАРНИНГ ЧИҚИШИ
Россияда хизмат кўрсатган артист **ИРИНА АДАСКИНА** раҳбарлигида
Россия артистлари иштирокида
2 бўлимдан иборат
Ранг-баранг дастур

Чиқишлар ўртасидаги танаффусларда Бошқирдистон халқ артисти **АНАТОЛИЙ АЛЬМУРЗИН, ЕВГЕНИЙ БАГАЧЕВ, АЛЕКСАНДР КАЗАКОВ, ВЯЧЕСЛАВ ПАНОВ** хизматингизда бўлади.

Цирк ҳафтада уч кун: жума куни соат 18.00 да, шанба ва якшанба кунлари соат 12.00,15.00,18.00 да ишлайди
Касса эрталаб соат 9 дан ишлайди.
Жамоа бўлиб келиш учун талабномалар қабул қилинади.
Маълумот учун телефонлар: 144-35-91, 144-29-04.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»
Сизнинг рекламаларингизни, хусусий эълонлар ва хусусий бизнес бўйича эълонларни, шунингдек таъзияларни, таваллуд кунлари, тўйлар, юбилейлар муносабати билан қутловларни, никоҳ эълонлари ва шунга ўхшаш эълонларни ўз саҳифаларида ёритади.
Эълонлар шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.30 гача қабул қилинади.
Маълумотлар учун телефон: 133-28-95. Факс: (3712) 133-29-09. МАНЗИЛИМИЗ: МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32-УЙ, 2-ҚАВАТ, 204 -ХОНА.

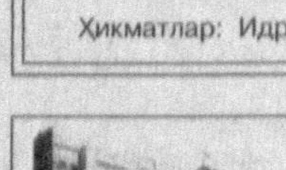
Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Бош муҳаррир Акмал АКРОМОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 133-29-70; эълонлар: 133-28-95, 132-11-39. факс: (3712) 133-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 209

Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. Қоғоз бичими А-2

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтамти»га — 133-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.